

NÉPÚJSÁG

2025. augusztus 12., kedd
LXXVII. évfolyam
180. (22046.) sz.
Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 2⁹⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

Előkészületek az új tanévkezdésre Marosvásárhelyen

Felújítják az épületeket, korszerű taneszközökkel szerelik fel az iskolákat

Fotó: Nagy Tibor

Javában készülnek a szeptemberi tanévkezdésre a marosvásárhelyi tanintézetek, a szükséges javítási, felújítási munkálatokon túl azonban több helyszínen több millió lejes, nagylélegzetű beruházások vannak folyamatban, így teljesen megújult épületek és korszerű körülmények fogadják az iskolapadokba visszatérő diákokat. Ugyanakkor egy nagyszabású projektnek köszönhetően a legtöbb városi iskola korszerű digitális eszközökkel, új bú-

torzattal, sporteszközökkel gazdagodik. Az oktatási infrastruktúra terén történő – mondhatni egymást érő – fejlesztésekről, beruházásokról *Soós Zoltán*, Marosvásárhely polgármestere és helyettese, *Kovács Mihály Levente* számolt be a Népújságnak.

Menyhárt Borbála

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Milyen szabályok vonatkoznak az elektromos rollerekre?

Az elektromos rollerek az utóbbi években nagyon népszerűvé váltak, azonban elenyésző azoknak a használóknak a száma, akik a szabályoknak megfelelően közlekednek velük.

5.

Egy fiatal agrár-mérnök boldogságútja

Kocsis Lehel Botond az a magyarbükki gazda, aki 14 év kolozsvári tanulás után tért haza, hogy hű maradjon gyermekkori szerelméhez, a gazdálkodáshoz.

6.

Groszmann Lóránt ipariskolai művezető

A szegedi születésű Groszmann József, Lóránt édesapja az első világháború idején mozdonyvezető volt, de miután Erdély Romániához került, a hűségessé megtagadása miatt elbocsátották állásából.

10.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AKTUÁLIS

A komédia még csak most kezdődik...

Mózes Edith

Nagy ambíciókkal indult, de úgy tűnik, hogy az Ilie Bolojan miniszterelnök által ígért „nagy államreform” elakadt a PSD-PNL-USR-RMDSZ koalícióban. A 2. intézkedéscsomag végrehajtásának határidejét, amelyet eredetileg július végére hirdettek meg, túllépték anélkül, hogy a reformokat elfogadták volna, és a hivatalos kommunikáció is jelentősen csökkent. Holott Ilie Bolojan egyértelmű küldetéssel érkezett a Viktória-palotába: egy olyan reformterv megvalósítása, amely gyökeresen megváltoztatja a közigazgatás működését, és pénzügyi fegyelmet hoz.

Július elején a miniszterelnök a parlamentben felvállalta az 1. csomag intézkedéseinek felelősségét, figyelmeztetve, hogy ha az ígért reformokat nem hajtják végre, lemond. Azóta azonban a figyelem a 2. és 3. csomagra irányult, amelyeket sokkal bonyolultabbnak tartanak, nemcsak azért, mert technikailag nehézkesek, hanem különösen a koalíció belüli politikai játszmák miatt.

Az ismételt ígéretek ellenére a 2. csomag, amelynek célja a helyi közigazgatás reformja és a „sinecura” csökkentése, nincs igazán kész. Bolojan magabiztosan ambíciózus ütemtervet jelentett be: a reformprojekteket a helyi hatóságokkal együtt kellett megvitatni, és július végére véglegesíteni. A tempó azonban jelentősen lelassult. A napi sajtótájékoztatókat, amelyeken a miniszterelnök és egy illetékes miniszter ismertette a reformok állapotát, a fejlesztési minisztert érintő politikai botrány kirobbanása után hagyták abba.

(Folytatás a 3. oldalon)

AUGUSZTUS

12

KEDD

Ma KLÁRA és DIÁNA,
holnap IPOLY napja

Az év 224. napja, hátravan 141 nap

6:16 21:59

20:38 11:07

A nappal hossza:
14 óra 22 perc

Időjárás

Kánikula

Hőmérséklet:

max.: 31 °C

min.: 14 °C

naptár

Isten éltesse!

KÁRA: A Klára női név, a latin clarus mel-
léknév nőnemű alakjából származik, je-
lentése: világos, fényes, ragyogó, híres.
DIÁNA: A Diána név jelentése ragyogó
vagy nap, nappal

VALUTAÁRFOLYAM BNR: 2025. augusztus 11	
1 €	5,0676 lej
1 \$	4,3529 lej
100 Ft	1,2814 lej
1 g arany	469,8345 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő
hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között,
szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

M E G Y E I H Í R E K

Csak a főtér egyik felét zárják le hétfvégén

Lakossági észrevételek nyomán új forgalmi rendet veze-
tett be Marosvásárhely önkormányzata a város központ-
jában a hétfvégre, amikor a főtérnek csak az egyik felét
zárják le a gépkocsiforgalom előtt. Eddig a nyáron mind-
két irányban szünetelt a forgalom szombat este 8 órától
vasárnap este 10 óráig. A változtatás oka, hogy az
Enescu és a Városháza utcák forgalma korlátozott, mivel
folynak a parkolóház építésének előkészületei. Ennek
megfelelően szombat estétől vasárnap estig egyirányú
lesz a közlekedés a belvárosban: a forgalmat a nagy ka-
tedrálistól a városháza irányába zárják le, egészen a
Horea utcáig. Az új forgalmi rend tanévkezdésig marad
érvényben.

Helyi termelői vásárok

Augusztus 15-én, pénteken 8 és 19 óra között kerül sor
az augusztusi Local Farmers' Market termelői vásárra a
Petry Látványműhely és Múzeum udvarán, a marosvásár-
helyi Rákóczi lépcső alatti utcában. A vásárlók hentes- és
tejtermékek, sajtok, mézek, lekvárok, szörpök, gyümölcs-
levelek, pálinkák, borok, zöldségek, gyümölcsök, teák,
édességek, kencék, ékszerék és különböző ajándéktár-
gyak gazdag kínálatából válogathatnak. 16-án, szomba-
ton 8 órától 16 óráig a megyeszékhelyi Gyémánt parkban
is termelői vásár lesz. A My Family Market csoport szer-
vezésében zajló vásáron a helyi termelők és kézművesek
meghívásos alapon vehetnek részt portékáikkal. A szer-
vezők olyan szempontokat vesznek figyelembe, mint a
termékek minősége, tisztasága és hasznossága, így a
jelen lévő árusok a vidék legjobbainak számítanak.

Erdélyi és csángó mesék népzenevel

A „Ne hagyjatok, haljak meg, mert én sem hagylok, élje-
tek” – Erdélyi és csángó mesék népzenevel című elő-
adásnak ad otthont augusztus 16-án, szombaton 19
órától a dicsőszentmártoni zsinagógában működő Magyar
Kulturális Központ. Meséli Gazdag Erzsí, zenél a Trio Za-
kuska: Katharina Wibmer – hegedű, Frank Eisele – har-
monika, Daniel Kartmann – dobok, cimbalom. Az előadás
nyolcéves kortól ajánlott. A belépő adományjellegű, fel-
nőtteknek 25 lej.

Defender-koncert Koronkán

Nagyszabású koncertre várja a marosvásárhelyi Defen-
der zenekar a szórakozni vágyókat augusztus 16-án,
szombaton 21.30 órakor Koronkán. Az együttes az utóbbi
időben ritkán vállalt fellépéseket, így ez az este igazán kü-
lönlegesnek ígérkezik. A koronkai községnap keretében
megrendezésre kerülő koncert tűzijátékkal zárul.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Parlamenti vizsgálóbizottság létrehozását kéri az RMDSZ a családon belüli erőszak megfékezéséért

A családon belüli erőszak Romániában továbbra is
súlyos társadalmi probléma: átlagosan hetente egy
nő veszti életét családon belüli erőszak következté-
ben, az év első hat hónapjában a hatóságok több
mint 61 431 bejelentést regisztráltak, óránként 14
segélykérés érkezik a hatóságokhoz. Az RMDSZ Nő-
szervezete egy speciális parlamenti vizsgálóbizott-
ság létrehozását kezdeményezi azért, hogy pártok
fölötti összefogással javítsanak a meglévő eszközö-
kön.

„Súlyos jelenséggel állunk szemben, amely minden erő-
feszítésünk ellenére változatlanul óriási problémát jelent. Az
állam próbál lépéseket tenni, törvénykezést szigorítani, esz-
közöket adni a hatóságok kezébe a gyors beavatkozás érde-
kében, a civil szervezetek és a nőjogi aktivisták
folyamatosan dolgoznak, a hatóságok beavatkoznak – még-
sem javul a helyzet. Egy asztalhoz kell ülnünk: civilek, ha-
tóságok, szakemberek, nőszervezetek, hogy új, hatékonyabb
megoldásokat dolgozzunk ki” – hangsúlyozta Csép Éva
Andrea parlamenti képviselő, az RMDSZ Nőszervezetének
ügyvezető elnöke. Az RMDSZ Nőszervezetének célja, hogy

a következő hónapokban széles körű szakmai egyeztetés in-
duljon, a jogalkotásban és végrehajtásban további előrelépés
történjen.

Ezelőtt 22 évvel egyetlen törvény sem tért ki specifikusan
a családon belüli erőszak áldozatainak védelmére, az agresz-
sorok szigorúbb büntetésére. Az RMDSZ kezdeményezé-
sére elektronikus megfigyelőrendszerrel (lábbilincs)
biztosítjuk a távoltartást, ingyenes jogi asszisztenciát ígé-
nyelhetnek az áldozatok, elvettük a gyerekpénzt a bántalma-
zótól, amelyet azonnal az édesanya kap meg, állami
támogatásban részesülnek azok a munkaadók, akik családon
belüli erőszak áldozatát alkalmazzák, elsődlegességet kap-
nak az áldozatok a szükséglakások, szociális lakások meg-
ítélésekor, kötelezően népszerűsíteni kell az audiovizuális
tartalmakban az ingyenesen hívható 0800 500 333-as zöld
számot, amely kimondottan az áldozatokat hivatott segíteni,
elektronikus regiszter készül a szexuális jellegű bűncselek-
mények elkövetőiről, a beteg kartonjában rögzítik a család-
orvosok a bántalmazás gyanúját, valamint az
önkormányzatok kötelesek tájékoztatást nyújtani az igénybe
vehető szociális szolgáltatásokról, amelyek az áldozat és
családja védelmét segítik. (RMDSZ-közlemény)

Folytatódik a lomtalanítás

Augusztus elején kezdődött a lomtalanítás és textiltgyűj-
tés a megyeszékhelyen. A marosvásárhelyiek régi bútoraik-
tól, a textilhulladéktól és egyéb, fölöslegessé vált tárgyaiktól
– pl. bicikliktól, állatketrecekől, játékoktól, lábtörlőktől,
tükroktől, szőnyegektől – szabadulhatnak meg ebben az idő-
szakban.

A konténereket, a korábbi gyakorlathoz hasonlóan,
három-három napra helyezik el a város különböző pontjain.
Augusztus 11-től, hétfőtől (tegnaptól) 13-áig, szerdáig a
Kárpátok sétányon és az Egyesülés negyedben található a
konténerek az alábbi helyszíneken: a Kós Károly utcában,
a Közterület-kezelő Igazgatóság bejáratánál; a Kárpátok sé-

tányon, az 51-es számú tömbház mögötti parkolóban és a
Kis sétányon, a CFR melletti parkolóban; a Vasile Lucaciu
utcában, a volt fűtőerőmű közelében; a Jegenye utcában, a
park melletti parkolóban; a Földműves utcában, a Szabadi
park melletti parkolóban, a Darina üzlettel szemben; a Szo-
tyori József utcában, a Gyümölcsfa utcával való kereszte-
ződésnél, a temető felé vezető úton; a Remeteszegi utcában,
az Aquaserv környékén; a Petru Maior utcában, az iskola
melletti parkolóban; a Hídvég utcában, az Állategészség-
ügyi és Élelmiszer-biztonsági Igazgatóság (DSV) előtti par-
kolóban; a Iosif Hodoș utcában, a volt hőközpont
közelében.

RENDEZVÉNYEK

Harmonia Cordis nemzetközi gitárfesztivál

Augusztus 13-án, szerdán kezdődik, és 19-éig, ked-
dig tart a Harmonia Cordis nemzetközi gitárfesztivál,
aminek a korábbi évekhez hasonlóan a marosvásár-
helyi Kultúrpalota és a vár ad otthont. A koncertek
mindennap 19 órakor kezdődnek. 13-án, szerdán
Florian Babțan-Varga (RO), Pavlovits Dávid (HU), a
Tritonus Guitar Trio (HU) és Judicaël Perroy (FR) já-
tékát lehet meghallgatni a Kultúrpalotában. 14-én,
csütörtökön Thomas Viloteau (FR) és a Kupinski duó
(PL) zenél ugyanitt. 15-én, pénteken a Tomasz Ra-
dizevski duó (PL) és Cassie Martin (FR), majd Csáki
András (HU) és a Melis duó (ES/GR) koncertezik a
Kultúrpalotában. 16-ától, szombattól a várba költözik
a rendezvénysorozat, aznap Nino D’amico (IT), Mari
Bakuna (BR) és Yamandu Costa (BR) koncertezik,
17-én, vasárnap Ysé Dastugue (FR), Girán Péter
(HU) és a Thalica Project (FR/KR) játékát lehet meg-
hallgatni. Augusztus 18-án, hétfőn Hart Gábor (HU),
a Beke István Ferenc trió (RO) – Beke István Ferenc
(gitár), Biró Endre (ütőhangszerek) és Ionuț Moldo-
van Bugnar (hegedű) –, majd Jon GOMM (UK) kon-

certezik a várban, 19-én, kedden ugyanitt a Celeste
duó (RO), a Pusztai Antal Jazz Band (AT/RO) és Al
di Meola (US) varázsol a húrok játékával. A koncer-
tekre a belépés ingyenes.

Néptánctalálkozó Disznajón

Augusztus 15-én, pénteken tartják meg Disznajón a
Kiöntött a Maros vize... című néptánctalálkozót. A
részt vevő együttesek 15.30-kor vonulnak fel a helyi
kultúrotthon udvaráról a református templomig, ahol
16 órától istentisztelet lesz. A néptáncelőadások 17
órákor kezdődnek. Fellépők: a disznajói Pettyes Tu-
lipán kis- és nagycsoportja, a jánossomorjai Tititá, a
besztercei Vadrózsa, a kisfűlpösi Verőfény, a maros-
vécsi hagyományőrző néptánccsoport, valamint a
magyarói Csurgó, a szászrégeni Járom és az üveg-
csúri Csalogány néptánccsoport.

Nosztalgiaest a nyári színpadon

A Lorántffy Zsuzsanna Kulturális Egyesület a Csa-
vard fel a szőnyeget... című nosztalgiaestre várja az
érelklődőket augusztus 15-én, pénteken 19 órai kez-
dettel a marosvásárhelyi nyári színpadhoz (a Művész
mozi mellett). Fellépők: Buta Árpád, Nagy Csilla, Far-
kas-Kovács Tímea, Márton Katalin és Minor Sándor.
Kísér a Zili Party zenekar. A belépés díjtalan.

Kedves olvasóink!

Mivel augusztus 15. hivatalos munkaszüneti nap, hirdetési irodánk nyitvatartása a következőképpen módosul:

– **augusztus 14., csütörtök: 10–14 óra között nyitva**

– **augusztus 15., 16., 17.: ZÁRVA**

– **augusztus 18., hétfő: 9–15 óra között nyitva.**

Az augusztus 14-i, Műsorkalauzt is tartalmazó lapszám után a következő 18-án, hétfőn jelenik meg.
Időközben a sürgős apróhirdetéseket (gyászjelentés, részvényilvánítás) a 0728-082-259-es telefonszámon fogadjuk,
és a lap internetes felületén megjelentetjük. Az előfizetés érdekében is az előbbi telefonszám hívható.

A Népújság szerkesztősége

NÉPÚJSÁG

MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐHELYETTES:
Vajda György
LAPSZERKESZTŐ:
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós,
Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Putnoky-Benedek Annamária. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy
György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres
Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino. A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

A pénteki amerikai–orosz csúcstalálkozó „teszt” lesz Vlagyimir Putyin szándékainak komolyságára

A NATO főtitkára szerint a pénteki amerikai–orosz csúcstalálkozó „teszt” lesz Vlagyimir Putyin orosz elnök szándékainak komolyságára – Mark Rutte erről amerikai médiumoknak adott interjúban beszélt vasárnap.

A katonai szövetség főtitkára a CBS televízió vasárnapi heti politikai magazinműsorában elismerését fejezte ki Donald Trump amerikai elnöknek, hogy pénteken Alaszkában létrejöhet a találkozó Vlagyimir Putyinnal. A tervezett csúcstalálkozót fontosnak nevezte abból a szempontból, hogy a békefolyamat a „következő fázisába” léphessen. Mark Rutte a folyamat további lépéseivel kapcsolatban kifejtette, hogy a békétárgyalásokon és tűzszüneti egyeztetéseken, a területi kérdésekről és biztonsági garanciákról szóló megbeszéléseken Ukrajnának részt kell vennie, és azt a meggyőződését hangoztatta, hogy ez így lesz majd.

A NATO főtitkára a másik interjúban, az ABC televízió politikai magazinjában Donald Trump amerikai elnök sikerének nevezte, hogy elérte a NATO-tagállamok kötelezettségvállalását a védelmi kiadások megemelésére, valamint az amerikai fegyverszállítások újraindítását. Utalva J.D. Vance alelnöknek és más amerikai vezetőiknek a napokban Európában tartott megbeszéléseire, fontosnak nevezte, hogy az Egyesült Államok egyeztet az európai szövetségeseekkel és Ukrajnával a pénteki találkozóra való felkészülés során. A főtitkár az ukrainai rendezés során fontos szempontnak említette a biztonsági garanciákat Ukrajna számára, valamint annak elismerését, hogy a jövőjéről szóló döntés Ukrajna joga kell legyen, és azt, hogy nem lehet korlátozni az ukrán hadsereg létszámát, ahogy a NATO-t sem terhelhetik korlátok a keleti szárnyához tartozó tagállamokban, így Lettorszában, Észtországban és Finnországban való jelenlétét illetően. Mark Rutte kiemelte azt is, hogy a területi kérdések kiemelten fontosak lesznek a rendezésnél, és megjegyezte, „el kell ismer-

nünk, hogy ebben a pillanatban Oroszország ellenőrzése alatt tartja Ukrajna bizonyos területeit, a kérdés az lesz, hogy a tűzszünetet követően hogyan haladunk tovább, ide értve azt is, hogy mit tartalmaznak az Ukrajnának nyújtott biztonsági garancia feltételei”.

„Amikor az egész területi kérdésre kerül a sor, amikor annak elismeréséhez érkezünk például egy esetleges jövőbeli megállapodásban, hogy Oroszország tényszerűen ellenőrzése alatt tartja Ukrajna bizonyos területét, ennek egy tényleges elismerésnek kell lennie és nem politikai, „de jure” elismerésnek” – fogalmazott Mark Rutte. Példaként a balti államokat hozta fel, amelyeknek 1940 és 1991 között is működött nagykövetségük Washingtonban, amikor elismerték, hogy a Szovjetunió ellenőrzése alatt tartja a területet, ugyanakkor jogi értelemben ez soha nem volt elfogadott tény.

Okszana Markarova, Ukrajna Egyesült Államokban dolgozó nagykövete a CBS televíziónak adott interjúban azt hangoztatta, hogy amennyiben szükséges, Volodimir Zelenszkij ukrán elnök ott lesz pénteken Alaszkában, a Donald Trump és Vlagyimir Putyin között tervezett találkozón, ugyanakkor megállapította, hogy „a diplomácia néha különböző formátumokat és különböző találkozókat kíván meg”. Az ukrán diplomata szerint országa államfője az orosz agresszió első napjától megmutatta, hogy „kész bárhol ott lenni, hogy a béke ügyét előremozdítsa”.

A nagykövet köszönetét fejezte ki azért, hogy Donald Trump amerikai elnök szorgalmazza a háború lezárását, és megállapította, hogy J.D. Vance alelnök konstruktív tárgyalásokat folytatott a napokban az ukrán delegációval és európai vezetőkkel. Egyben reményét fejezte ki, hogy az amerikai elnök által kifejtett nyomásgyakorlás „meggyőzi majd Putyin elnököt arról, hogy itt az ideje megállítani agresszióját”. (MTI)

A kormány egy lejt sem fog elkobozni

Közvitán a magánnyugdíjtörvény

Ilie Bolojan kormányfő vasárnap este kifejtette, hogy a jelenleg közvita alatt álló magánnyugdíjtörvény tervezete nem kobozza el az állampolgárok által felhalmozott pénzüsszegeket, hanem csak a kifizetési mód szabályozását írja elő, a legtöbb európai országban alkalmazott modell szerint.

A miniszterelnök az Antena 3 CNN-nek nyilatkozva elmondta, a törvénytervezeti javaslatot a Pénzügyi Felügyeleti Hatóság (ASF) készítette elő, és a munkaügyi minisztérium bocsátotta közvitára. A tervezet azt írja elő, hogy a magánnyugdíjalapba befizetők megtakarításuk legfeljebb 25 százalékának megfelelő, egyösszegű kifizetésre jogosultak a nyugdíjazásukkor, a megmaradt pénzt pedig tíz év alatt, havi részletekben kapják meg. A legtöbb európai országban ezt a modellt követik – hangsúlyozta. Szerinte erre azért is szükség van, hogy 2030 után, amikor a nyugdíjba vonulók száma jelentősen megugrik,

mert az 1965 és 1975 között születettek nagy létszámú generációja éri el a nyugdíjazási korhatárt, a feszültségek és a félretá-jékoztatás miatt ne veszélyeztesse a teljes magánnyugdíjrendszer összeomlását az, hogy mindenki egy összegben akarja kivenni a megtakarítását. Véleménye szerint az a normális, hogy a polgárok pont úgy kapják kézhez majd részletenként ezeket a juttatásokat, ahogyan a pénzüsszegeket befizették havonta a magánnyugdíjalapba.

Bolojan emlékeztetett ugyanakkor, hogy Romániának el kell fogadnia ezt a jogszabályt ahhoz, hogy teljesítse a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezethez (OECD) való csatlakozáshoz szükséges mérföldköveket. Hozzátette: a következő napokban széleskörű konzultációt terveznek erről a témáról, hogy mindenki megértse, a kormány egy lejt sem koboz el az állampolgárok megtakarításából. A miniszterelnök azt is elmondta, hogy a törvénytervezet parlamenti vitára kerül, a kormány nem felelősségvállalással szándékozik elfogadtatni. (Agerpres)

8102 gyerek mindkét szülője külföldön dolgozott

Idén március végén 8102 olyan gyermeket tartottak nyilván Romániában, akinek mindkét szülője külföldön dolgozott. Számuk 28-cal nőtt 2024 végéhez képest – derül ki az országos gyermekjogvédelmi és örökbefogadási hatóság (ANPDCA) vasárnap közzétett adataiból.

Ugyanakkor a múlt év végi 54.798-ról március végére 53.214-ra csökkent azoknak a gyerekeknek a száma, akinek egyik vagy mindkét szülője külföldön dolgozott. A mindkét szülőjét nélkülöző 8102 gyermek közül 7422-et rokonok gondoztak, a többieket vagy hivatásos nevelőszülőknél, nevelőotthonokban, vagy más családoknál, személyeknél helyezték el a hatóságok. Az ANPDCA adatai szerint az egyik szü-

lőt nélkülöző 38.949 gyerek közül 37.268-an éltek rokonoknál, a többiről a gyermekvédelmi rendszer gondoskodott, azaz hivatásos nevelőszülőknél, nevelőotthonokban vagy más családoknál/személyeknél helyezték el őket. Ugyanakkor március végén 6163 olyan egyszülős gyermek szerepelt a nyilvántartásban, akinek a szülője munkát vállalt külföldön. Közülük 5402-et rokonok gondozásában hagytak. Az állami gyermekvédelmi rendszerben összesen 2086 olyan kiskorút gondoztak 2025. március 31-én, akiknek külföldön dolgoztak a szülei, közülük 375-öt hivatásos nevelőszülőnél, 375-öt otthonokban, 1238-at rokonoknál, 98-at pedig más családoknál vagy személyeknél helyeztek el a hatóságok. (Agerpres)

A komédia még csak most kezdődik...

(Folytatás az 1. oldalról)

Az elégedetlenség gyorsan fokozódott, ami a Szociáldemokrata Párt (PSD) beavatkozásában csúcspontodott ki, amely a projektek újraértékelését és rangsorolását követelte, a kormányüléseken folytatott heves viták pedig a reformok végrehajtásának nyilvánvaló elhatalasztásához vezettek.

És miközben az első megszorító csomag hatásai érezhetők a gazdaságban és a társadalomban, a 2. csomagra továbbra is várni kell. Ezenkívül augusztus elején a fejlesztési miniszter nyilvánosan bejelentette, hogy az Anghel Saligny program folytatásához szükséges források nem elegendők, ami újabb bizonytalansági tényező a helyi

közigazgatások számára kulcsfontosságú projektekből.

A kormány 2025. július 4-i ülésén elfogadta a néhány fiskális-költségvetési intézkedésről szóló törvénytervezetet. Az év első hat hónapjára vonatkozó támogatási kiadások teljes listája azt mutatja, hogy egyes pártok következetesen több pénzt költöttek, mint amennyit kaptak. Pedig rengeteget kaptak. Nekik nem kell meghúzniuk a nadrágszíjat.

Nem is soroljuk fel, melyik formáció mennyi pénzt kapott és mennyit költött, mert nem férne bele egy „aktuális” keretbe. Azonban számos probléma merül fel. Bár sok adatot közölnek, a nagyközönség még mindig nem tudja pontosan, hogy kik finanszírozzák való-

jában a versenytársak kampányait, a bevételeket pedig olyan kategóriák szerint jelentik, mint: kölcsönök, saját bevétel, támogatások, adományok stb.

A volt államfő halála újabb ok volt a botrányra. Daniel Zamfir PSD-s szenátor kijelentései tovább mélyítették a politikai válságot a kormánykoalícióban, miután kemény támadást indított az USR ellen, azzal vádolva őket, hogy megszegték a törvényt, és bojkottálták a kormány döntését Ion Iliescu állami temetéséről. Hangsúlyozta, hogy az incidenst követően a PSD követelni fogja, hogy a kormányon belül semmilyen projektet vagy döntést ne fogadjanak el pártja konszenzusa nélkül.

Az indította el az újabb hatalmas feszült-

séget a koalícióban, hogy az USR vezetője nyilvánosan bejelentette: a párt egyetlen képviselője sem vesz részt a volt államfő állami temetésén, és hogy az USR miniszterei a kormányülésen ellenézték a nemzeti gyásznapi kihirdetését. Emellett – nem mellékesen – jelenleg épp a magánnyugdíjak szabályozása miatt vitatkoznak.

Summa summarum, annyi hazugság hangzott el az utóbbi időben, hogy még a DNA is belefáradt abba, hogy folyamatosan sajtóközleményeket adjon ki, amelyekben cáfolja a Viktória-palotából érkező kijelentéseket.

Minden jel szerint ahelyett, hogy komolyan dologhoz látnának, az igazi komédia még csak most kezdődik...

ORSZÁG – VILÁG

1500 hektáron pusztítottak a tarlótüzek a hét végén

A hét végén országos szinten 588 tűzhoz riasztották a tűzoltókat, ezek közül 439 tarlótűz volt, melyek nyomán több mint 1500 hektár terület égett le – számolt be hétfőn a Katasztrófavédelmi Főfelügyelőség (IGSU). A három nap alatt országszerte több mint 5000 vészhelyzetben nyújtottak segítséget a tűzoltók. A közlemény szerint a SMURD munkatársai több mint 3800 küldetésben vettek részt pénteken, szombaton és vasárnap, és 3839 személynek nyújtottak sürgősségi ellátást. Ugyanakkor 743 bevetést hajtottak végre a közösségek védelmében, amelyekben embereket és állatokat mentettek ki vészhelyzetekből (összesen 34 személyen segítettek), és 19 esetben műszaki mentést hajtottak végre. Az elmúlt 72 órában a hatóságok 29 Ro-Alert figyelmeztetést adtak ki a lakosságnak, a legtöbb esetben nagyvad lakott területen való jelenlétére vonatkozott az üzenet. Az IGSU emlékeztet, hogy a tarlóégetést a törvény tiltja, és a cselekedet 7500 és 15.000 lej közötti bírságot vonhat maga után magánszemélyek, illetve 50.000 és 100.000 lej közötti bírságot jogi személyek esetében. (Agerpres)

Tanügyi szakszervezetek képviselőivel tárgyalt a kormány

A fontosabb tanügyi szakszervezeti szövetségek vezetőivel tárgyalt hétfőn a Victoria-palotában Ilie Bolojan kormányfő és Daniel David oktatási miniszter. A kormány közleménye szerint a találkozón az oktatási ágazatot érintő új intézkedések végrehajtását és hatásait elemezték: a kötelező heti óraszám két órával történő emelését, az osztálylétszám növelését, az óraadó tanárok díjának módosítását, az oktatási rendszer finanszírozását. Az egyeztetéseken Ilie Bolojan elmondta a szakszervezeti vezetőknek, hogy ezeket az intézkedéseket a szűkös költségvetési források és az oktatási rendszer realitásai indokolják. Emlékeztetett arra, hogy a kötelező heti óraszám 18-ról 20 órára való emelésével Románia az európai átlaghoz zárkózott fel. A kormányfő felkérte az oktatási minisztériumot, hogy elemezze az új szabályozások végrehajtását, és javasoljon konkrét megoldásokat az esetleges problémákra. (Agerpres)

Továbbra is negatív a szaporulat

Idén júniusban is negatív volt a természetes szaporulat Romániában, az elveszületések száma továbbra sem haladta meg a halálozásokét – derül ki az Országos Statisztikai Intézet (INS) hétfőn közzétett előzetes adataiból. A természetes szaporulat negatív maradt (-6916 fő), a halálozások száma 1,6-szorosa volt az elveszületések számának. Az elveszületések száma az idei hatodik hónapban tavaly júniushoz képest 223-mal (1,9 százalékkal), a halálozások száma éves összevetésben 166-tal (0,9 százalékkal) csökkent. Az egyéves kor betöltése előtt bekövetkezett halálozások száma 31-gyel csökkent. Júniusban városban 9175 személy (4662 férfi és 4513 nő), vidéken pedig 9499 személy (4972 férfi és 4527 nő) halt meg. Tavaly júniushoz képest városban 3,5 százalékkal csökkent, vidéken 1,7 százalékkal nőtt az elhalálozások száma. Az idei hatodik hónapban 9628 pár kötött házasságot, a jogerős bírósági döntéssel és a közjegyzőknél kimondott válások száma pedig 1172 volt. (Agerpres)

Felújítják az épületeket, korszerű taneszközökkel szerelik fel az iskolákat

(Folytatás az 1. oldalról)

A tavalyi évinél több mint 10 millió lejjel többet költ idén a marosvásárhelyi tanintézetekre a polgármesteri hivatal, a beruházásokat részben a város saját költségvetéséből biztosítják, illetve vannak fejlesztések, amelyeket pályázati alapokból valósítanak meg. – A jelenlegi városvezetés kiemelt prioritásként kezeli az oktatás fejlesztését. Míg az előző mandátum a közszállítás teljes forradalmasításáról szólt, ebben a mandátumban az oktatás

Cuza Gimnázium esetében konténerekkel kell bővítsék a tanintézetek befogadóképességét, olyan sok a gyerek. A városvezető szerint a pe-remtelepülések lakossága jelentősen megnőtt, sok család költözött ki a városszéli falvakba, a gyerekeiket azonban behozzák Vásárhelyre iskolába. Bár az Alexandru Ioan Cuza Gimnázium esetében 2016 környékén történtek bővítések, mára már így sem elegendő a hely. Egyelőre ideiglenes megoldásként négy konténert helyeznek ki az Egyesülés negyedbeli iskola udvarára. A Tudor

landó tantermeiként szolgálnak. – Ahol ilyen magas a gyereklétszám, ott minden esetben megoldásokat kell keressünk arra, hogyan lehet bővíteni, akár manzárdszinttel a szóban forgó épületeket – tette hozzá az alpolgármester.

Digitális eszközök és korszerű felszerelések

Egy, az országos helyreállítási alapnál (PNRR) nyert, több mint negyvenmillió lejes projekt keretében digitális eszközöket, korszerű taneszközöket, új bútortzatot, sportfelszereléseket, valamint az egyes szaklaborok működéséhez szükséges kellékeket szereznek be a marosvásárhelyi tanintézetek számára. A tervek szerint a tanévkezdésre, vagy legalábbis szeptember hónap folyamán el kellene jussanak ezek az eszközök a tanintézetekhez. Kovács Mihály Levente alpolgármester szerint azok az iskolák szerepelnek ebben a programban, amelyek ez irányú igényeikkel az önkormányzathoz fordultak, azonban szinte mindenik városbeli tanintézet érintett. A digitális eszközök beszerzése

Belső munkálatok az Európa Gimnáziumnál

Fotók: Nagy Tibor

ben pedig a licit a végső szakaszban van.

Ha ősszel el is kezdenének dolgozni, az nem zavarja az oktatást

– Ugyancsak az országos helyreállítási alapból származó finanszírozás révén energiahatékonysági

„Fejlesztjük a várost!”

terén még soha nem látott beruházások történtek, történnek – hangsúlyozta Kovács Mihály Levente alpolgármester.

Teljesen átalakul az építészeti líceum és az Európa Gimnázium

Az egyik legnagyobb szabású beruházás, amely folyamatban van, az az építészetként emlegetett Constantin Brâncuși Szakközépiskola és az Európa Gimnázium épületének a felújítása – mutatott rá Soós Zoltán polgármester. Az építészeti szakközépiskola főépülete teljesen megújul, itt jól haladnak a munkálatokkal, illetve a műhelyeknek otthont adó épületet is felújítják, és oktatási terekké alakítják. A városi tanács nemrég elfogadta a műszaki-gazdasági mutatókat az építészeti líceum udvarán lévő további ingatlanok, többek között a sportterem korszerűsítéséhez, így a helyszínen egy modern kampusz létesül. A városvezető szerint az Európa Gimnázium helyhiánnyal küzd, ezért a régi bentlakást át fogják alakítani oktatási térré, ott a munkálatok még nem kezdődtek el, jövőre kerülhet erre sor.

Konténerosztályok a gyereklétszám miatt

Soós Zoltán, Marosvásárhely polgármestere elmondta, a Tudor negyedbeli Tudor Vladimirescu Gimnázium, valamint az Egyesülés negyedben levő Alexandru Ioan

Vladimirescu Gimnázium udvarára egyelőre két konténer kerül, előreláthatólag már a tanévkezdéstől. – Ezek ideiglenes megoldások, a Tudor Vladimirescu iskola esetében elkészült az előtanulmány a bővítésre, az udvaron van hely építkezni, a Alexandru Ioan Cuza Gimnázium udvarán azonban sajnos nincs hely a bővítésre – mutatott rá Soós Zoltán.

Kovács Mihály Levente hangsúlyozta, a szóban forgó iskoláknak mindenképpen azt javasolják, hogy amennyiben nem égető a teremhiány,

Épül a Friedrich Schiller iskola sportterme

Transilvania Gazdasági Líceum

ezeket a konténereket ne osztálytermekként használják, hanem inkább tárolásra, de ha mégis muszáj ott tartani órákat, akkor váltsák egymást az osztályok, ne egy-egy csoport ál-

esetében már elkezdődött az első szállítás, a taneszközök beszerzése folyamatban van, a sportfelszerelések kilencven százalékban le vannak szállítva, a bútortzatbeszerzés eseté-

korszerűsítés előtt áll több marosvásárhelyi iskola, a Romulus Guga, a George Coșbuc, a Tudor Vladimirescu, a 7-es számú általános iskola, valamint a Gheorghe Marinescu Líceum. Ez utóbbi esetében már előrehaladott állapotban van a felújítás, szeptember elejére ígérte a kivitelező, hogy befejezi a munkát. A 7-es iskola esetében meg kell ismételni a közbeszerzést, a többi helyszínen pedig várhatóan ősszel kezdődnek el a munkálatok, azonban olyan jellegű beruházásokról van szó, amelyek nem zavarják az oktatás menetét – jegyezte meg Soós Zoltán polgármester.

Új étkeзде és sportterem

Nemrég készült el a Transilvania Gazdasági Líceum új, korszerű étkezdéje, amit szeptemberben birtokba is vehet a tanintézet több mint nyolcszáz diákja. Ugyancsak szá-

mukra egy vadonatúj sporttermet is épít a város. A régi, hatvanas évekbeli, omlásveszélyes sporttermet nemrég bontották le, és rövidesen elkezdődik az új, tágasabb sportlétesítmény építése. A beruházások között szerepel még a Gyermekvilág óvoda tetőterének a beépítése, ahol rövidesen el is kezdődnek a munkálatok. Megújul ugyanakkor az Alexandru Ioan Cuza Gimnázium udvara, illetve javában zajlanak a munkálatok a Ion Vlasiu szakközépiskolában is.

Decemberre tölték a Friedrich Schiller iskolaépületének átadását

A Friedrich Schiller Gimnázium felújítása és bővítése, amit vissza nem térítendő forrásokból valósít meg a város, sajnos többéves késés után az idei tanévkezdésre sem zárul le. – Három évet csúsztunk ezzel a projekttel, a szülők részéről érthető a felháborodás – ismerte el a városvezető. Mint mondta, eleinte szerkezeti problémák adódtak, az épület szerkezetének a megerősítése óriási erőfeszítést igényelt, de biztonsági szempontból szükséges volt, mivel újabb szintet kellett húzni rá. Emiatt az egy-másfél éves csúszás indokolt volt, a többi vizont már nem, az a kivitelező hibája – tette hozzá. A legutóbbi városi tanácsülésen szerződés módosítást fogadtak el, a kivitelezővel egyeztetve kétféle millió lejt különítettek el olyan munkálatok elvégzésére, amelyek az eredeti szerződésben nem szerepeltek. Jelenleg december vége a határidő, de nem valószínű, hogy addig elkészül a Schiller épülete – adott hangot véleményének Marosvásárhely polgármestere.

Több mint száz férőhelyes bentlakása lesz a Bolyainak és a Református Kollégiumnak

Marosvásárhely polgármestere hangsúlyozta, jövőre két nagyszabású beruházást szeretnének elindítani, az egyik a Bolyai Farkas Elméleti Líceum és a Református Kollégium új bentlakásának kialakítása a mentőállomás szomszédságában lévő, régi 6-os iskola épületében. Mint mondta, a városi tanács elfogadta az előtanulmányt, a műszaki-gazdasági mutatókat, így remélhetőleg hamarosan elindulhat a közbeszerzés. – A meglévő épületet bővítjük, mellé fog épülni egy új szárny, illetve ráépül egy manzárd-rész, egy 120 férőhelyes bentlakás lesz, korszerű étkezdével. Románia legnagyobb magyar tannyelvű iskolája a Bolyai líceum – Református Kollégium, 1600 diákjuk van, megengedhetetlen, hogy ne legyen megfelelő bentlakásuk – szögezte le Soós Zoltán polgármester, aki szerint a másik nagy beruházás, amit jövőben szeretnének elindítani, a kövesdombi Liviu Rebreanu iskola bővítése lesz.

A Constantin Brâncuși Szakközépiskola felújított épülete

Biztonságos közlekedés

Milyen szabályok vonatkoznak az elektromos rollerekre?

Az elektromos rollerek az utóbbi években nagyon népszerűvé váltak, azonban elenyésző azoknak a használóknak a száma, akik a szabályoknak megfelelően közlekednek velük. Az eszközök nem megfelelő használata rendkívül veszélyes lehet, és súlyos szankciókat von maga után.

Szeredai Vivien

Pintilie Alin, a marosvásárhelyi helyi rendőrség közbiztonsági osztályának vezetője elmondta, hogy az elektromos rollerekkel közlekedők komoly problémát jelentenek Marosvásárhelyen. Ennek legfőbb oka, hogy az esetek nagy többségében a használók nem tartják be a közlekedési szabályokat. Mint mondta, az emberek elsősorban a járdán közlekednek, annak ellenére, hogy a törvény kimondja: amennyiben rendelkezésre áll számukra kijelölt útvonal – például biciklisáv –, akkor azt kötelességük használni. Ha ez a lehetőség nincs biztosítva – Marosvásárhelyen sajnos kevés az ilyen

szakasz –, akkor az útesten kell haladniuk, de semmiképpen sem a járdán.

Mindezek ellenére a legnagyobb problémát mégis a túl nagy sebességgel való közlekedés jelenti, ami rendkívül balesetveszélyes. Pintilie Alin elmondta, hogy a helyi rendőrség munkatársaitól, valamint a lakosság részéről is nagyszámú panasz érkezik ezzel kapcsolatban. „Vegyünk egy egyszerű példát: kézen fogva sétál az édesanya a gyermekével a járdán, a gyerek pedig – mint azt a kicsik gyakran szokták – nyugtalanodik, és elengedi a szülő kezét, egy figyelmetlen, nagy sebességgel közlekedő rolleres pedig nekiütözik. Egy ilyen jellegű baleset súlyos sé-

rüléseket tud okozni, nem csak kisgyerekek, hanem felnőttek esetében is” – mondta.

A közbiztonsági osztály vezetője felidézte, hogy néhány évvel ezelőtt a rendőrség tájékoztató kampányt szervezett, amelynek az volt a célja, hogy felhívja a kerékpárosok és elektromos rollerrel közlekedők figyelmét a biztonságos közlekedésre és a szabályok betartásának fontosságára. Elmondása szerint a kampány sajnos nem járt sikerrel, ugyanis sokan úgy értelmezték, hogy a rendőrség el akarja tántorítani az embereket az alternatív közlekedési eszközök használatától. Kiemelte, hogy a rendőrök naponta több szabálytalanul közlekedő elektromos rollerest állítanak meg, és igyekeznek elsősorban felhívni a figyelmüket a szabályos közlekedés fontosságára. Hangsúlyozta, hogy gyakran előfordul, hogy a szankciótól tartva a rolleresek megpróbálnak elmenekülni a rendőrök elől, ami ugyancsak rendkívül balesetveszélyes, hiszen ilyenkor még a megszokottnál is nagyobb sebességgel hajtanak, és veszélyeztetik ezzel a gyalogosokat és az autósokat. Pintilie Alin felhívta a figyelmet arra, hogy a szabálytalanul közlekedők jelentős része 14 és 16 év közötti kiskorú.

Megtudtuk, hogy ugyanazok a közlekedési szabályok vonatkoznak az elektromos rollert használókra, mint a biciklisekre. A védősisak használata kötelező a 14 és 16 év kö-

Illusztráció

Fotók: Nagy Tibor

zöttiek számára, ugyanakkor kortól függetlenül mindenkinek ajánlott. Az esti óráktól kezdve elengedhetetlen a láthatóságot biztosító felszerelés, például lámpa és láthatósági mellény. Kiskorúak kizárólag 14 éves kor fölött közlekedhetnek elektromos rollerrel az útesten, és a járművön egyszerre csak egy utas tartózkodhat.

A közbiztonsági osztály vezetőjének tájékoztatása szerint a szabálysértések következtében kiszabható szankciók igen magasak. A vétség súlyosságától függően 6-8 büntetőpontot szabhatnak ki – egy büntetőpont értéke jelenleg 202,5 lej, így a kiszabható pénzbírság akár az 1620 lejt is elérheti.

A balesetveszély miatt több európai nagyvárosban korlátozták vagy

teljesen betiltották az elektromos rollerek használatát. 2023. szeptember 1-től Európában elsőként Párizsban tiltották be a közterületen bérelhető elektromos rollereket – mindezt azután, hogy öt évvel korábban a francia főváros volt az egyik első nagyváros, amely bevezette ezeket az eszközöket. Az Euronews beszámolója szerint a döntést a súlyos, esetenként halálos balesetek számának drasztikus megnövekedése indokolta. 2025. február 1-től Barcelonában 500 eurós bírságot szabhatnak ki azokra, akik járdán vagy sisak nélkül közlekednek elektromos rollerrel, az eszközök sebességét pedig 25 km/h-ra korlátozták – számolt be a The Guardian.

Huszonkilencedik Minimum Party alkotótábor és szakmai fórum

Idén július 30. és augusztus 10. között 29. alkalommal zajlott a Minimum Party alkotótábor és szakmai fórum a Hargita megyei Kássonok erdei tisztásán, ezúttal Nulladik dimenzió, avagy az ajtók befelé nyílnak címmel. A Minimum Party Társaság egyesülete a művészeti közösségépítés ösztönzése mellett a természetfeletti, avagy paranormális jelenségek természetművészetén belül feldolgozható aspektusaival kísérletezett, több esetben összművészeti alkotások létrehozását tűzve ki célul.

Lőrincz Ildikó

Idén a következő alkotóműhelyekbe lehetett bejelentkezni: zene-műhely (a Kolozsváron élő Gherasim Emil zeneszerző vezetésével); képzőművészeti műhely (a Bikfalván élő Péter Alpár alkotóművész vezetésével); filmes műhely (a Havadtón élő Balla Zoltán operatőrfilmkészítő vezetésével); fotóműhely (a magyarországi móri Mosberger Róbert fotóművész vezetésével); mozgásszínház-tánc műhely (a miskolci Kocsis Andrea és Lukács Ádám táncművészek vezetésével); építészműhely (a Budapesten élő Rab Sarolta építész vezetésével); író-műhely (a magyarországi horpácsi Juhász Kristóf író-szerkesztő vezetésével); filozófiaműhely (a budapesti Pálfalusi Zsolt filozófus vezetésével); kézműves- (kerámia-) műhely (a marosvásárhelyi Nagy Abigél kerámiaművész vezetésével). Idén az Élboy kísérleti színház műhely, amely évek óta a Miskolcon élő Szabó Attila vezetésével működik, a tábor második felében egy kísérleti színházi előadással lepte meg a tábori közönséget.

A táborban működő alkotóműhelyek a megadott tematikából kiindulva a racionális/irracionális, normális/paranormális jelenségeket vizsgálták, tisztázva azt, hogy mit értünk a normálison és mit a természetesen kívül esőn. Az esténként sorra kerülő szakmai fórumon is lehetőség

adódott arra, hogy megvizsgálják, mi az, amit nehezen tudunk elfogadni mint valóságot. A műhelyvezetőkön kívül a szakmai fórumon előadott Moldovai Katalin filmrendező, Kerekes Emőke fotóművész, Fekete Zsolt fotográfus, Mester Béla filozófus, és bőröndkiállítással jelentkezett Losonczy Béla festőművész.

A Balla Zoltán vezette filmes műhely egyéni kísérleti rövidfilmek, illetve egy hosszabb terjedelmű közös kísérleti szkeccsfilm létrehozásán dolgozott, valamelyest a belső félelmek megmozdításával. Az alkotásokat az idei Kolozsvári Magyar Napokon, a Transzit Házban zajló filmes rendezvényen lehet megtekinteni augusztus 19-én.

Mosberger Róbert ötödik alkalommal vezetett fotóműhelyt a Mini-

mum Partyn, irányításával mindenki elkészíthette és kipróbálhatta saját camera obscura fényképezőgépet. Sokakat vonzott ebbe a műhelybe a folyamat kézműves jellege, többen kipróbálhatták egy fényérzékeny anyaggal felkent papíron a képek létrehozását. A munkafolyamat hozta meglepetések, a játékoság és a leleményesség, a tárgyak fényképeken történő átlényegítése, illetve a fotósátorban zajló interaktivitás kiváló közösségépítő tevékenységnek bizonyult.

Péter Alpár szobrász, installáció- és természetművész az általa vezetett műhelyben a természetet egy olyan élő térként vetítette ki, amellyel a résztvevők partneri viszonyt alakíthattak ki, s beleépíthették saját szellemi területet, természetes anyagokból hozhattak létre installációkat, amelyek a tábor utolsó napjáig nyerhették el végső formájukat.

Gherasim Emil – színházi és filmzenék szerzője, illetve a Fluidian projekt működtetője – a táborban egy hangtükör létrehozását javasolta. A hangművészeti alkotás lényege, hogy a zeneműhely résztvevői által

egyénileg rögzített természetes zajokból, zörejekből áll össze egy akusztikai atmoszféra, amelyre improvizatív hangképek épülnek.

Rab Sarolta építészeti műhelye elementáris struktúrákkal kísérletezett, az ezekből épített szerkezeteket valamilyen igény – például a természeti környezetben működő fürdőhely igénye – hívta életre. Mindez elsősorban a helyben található építőanyagok, eszközök és technológiák függvényében alakult ki egyfajta praktikus és organikus minimalizmus jegyében.

Juhász Kristóf íróműhelye a tábor területén korábban létrehozott installáció terében kialakított egy irodalmi szalont, valamint a helyszín különféle útvonalain helyezte el „turistatájékoztató” táblákat, amelyek a Kássonokban megfigyelhető (valós és fiktív) növény- és állatvilág felfedéseit tárták elének. Mese, sztori, történetmesélés, növények, állatok, kövek történetei akár ismeretterjesztő jelleggel váltak a táborlakók számára olykor emberfelettivé, természetfelettivé. Az íróműhely továbbá bekapcsolódott a többi műhely munkájába is, a legkülönbözőbb műfajú szövegekkel illusztrálva fotót, táncot vagy épp kerámiát.

Nagy Abigél marosvásárhelyi képzőművész a kerámiaműhelyben a résztvevőknek azt javasolta, hogy találják ki egy olyan nép használati tárgyait és bálványait, amely tőlünk idegen, és amely korábban akár itt is élhetett a Kássonok erdejében. Az így készült kerámiatárgyak elkészítési folyamatának egyik legizgalmasabb része a megformált kispasztyikák kiégetése volt, amire a tábor helyszínén korábban megépített agyagégető kemence adott kiváló lehetőséget.

Ahol nem állt le a Saligny-projekt

Aszfaltoznak Magyarbükkösön

A Bolojan-kabinet megszorításai ellenére Magyarbükkösön nem állt le az Anghel Saligny programon keresztül zajló infrastruktúrális projekt, ami a község négy településéből hármat érint – tudtuk meg **Mihály Ferenc Attila** negyedik mandátumát töltő polgármestertől, akinek a legutóbbi helyhatósági választáson a lakosság 89%-a szavazott újra bizalmat.

– A szóban forgó Saligny-projekt 3,2 km mellékutca leaszfaltozására, valamint bejárati hidak és betonsán-cok kiépítésére vonatkozik Magyarbükkösön, Gombostelkén és Magyarózdön. A munkálatok tavaly nyáron kezdődtek, és jó ütemben haladnak, 70%-ban készültek el, és több mint 60 %-ban ki is vannak fizetve. Remélem, hogy idén sikerül befejezni ezt a beruházást. Ha a jelenlegi helyzetben mégis félbeszakadna, az mind a helyi közösségnek, mind a kivitelezőnek nagy veszteség lenne, és nem utolsósorban az államnak is – mondta a községgazda.

Az önkormányzatnak egy másik, az országos helyreállítási terven (PNRR) keresztül benyújtott, nyertes pályázata a bükkösi iskola külső felújítására irányul. A szigetelést, villanyhálózat-cserét és az épület alapjának megerősítését magába foglaló munkát valószínűleg jövő ta-

vasszal kezdődik. A szükséges belső munkálatokra a helyi költségvetésből különítenek majd el egy összeget. A községi központban egyébként kizárólag román, az ózdi tanintézetben pedig magyar nyelvű tagozat működik egy óvodai csoporttal és egy elemi, valamint egy V–VIII. osztályos diákokat tömörítő, összevont osztállyal. A tehetősebb szülők többsége már óvodába is Marosludason járattja a gyermekét, és persze az iskolai időszakra is ezt a megoldást választja – tette hozzá a polgármester.

Mihály Ferenc Attila arról is beszámolt, hogy az országos katasztrerezési és telekkönyvezési program keretében eddig mintegy 30%-ban mérték fel és telekkönyvezték a községbeli belterületeket. A többi ingatlan dokumentációját várhatóan októberben függesztik ki, ezután következik a fellebbezési időszak. Remélhetőleg tavaszra lezárul a

folyamat, és a telekkönyvek is megjönnek.

Az ivóvíz kielégítő, szennyvízhálózat nincs

Bükkösi terepszemlénken a községi központ több pontján is munkagépekkel találkoztunk. Az említett aszfaltozáson kívül az E.ON gáz-

Nagyvárosi élet helyett az otthoni gazdaságban

Egy fiatal agrármérnök boldogságútja

Kocsis Lehel Botond az a magyarbükkösi gazda, aki 14 év kolozsvári tanulás után tért haza, hogy hű maradhasson gyermekkori szerelméhez, a gazdálkodáshoz. Váratlan látogatásunk alkalmával a kezdetektől idézte fel a mögötte levő utat az agrármérnök végzettségű 28 éves fiatalember, aki a tejlő szarvasmarhák tartásában látja a jövőt.

– 1997. szeptember 30-án születtem Marosludason. 1990 után a szüleim, ahogy mindenki más, visszakapta a kommunizmus alatt eltulajdonított földeket, és mindketten mezőgazdasággal foglalkoztak. Kis-koromban nem tudtam, hogy ez miből is áll, de azt már akkor kijelentettem, hogy ha felnövök, traktorista szeretnék lenni. 2008-ban elkerültem a Kolozsvári Református Kollégiumba, és a 12. osztály végéig ott is maradtam. Amikor ötödik osztályban

megkérdezték tőlünk, hogy ki mivel szeretne a későbbiekben foglalkozni, én gondolkodás nélkül rávágtam, hogy állatokkal. Erre mindenki azt válaszolta, hogy a nagyvárosban töltött pár év után ezt majd úgyis „elnyövöm”, mert falun nehéz az élet. Nagy meglepetésre a 12. osztály elején, amikor időszerűvé vált a pályaválasztás, tudtukra adtam a tanárainknak, hogy engem csakis az agronómia érdekel. Felvetették, hogy mi van, ha nem jutok be az egyetemre, erre

pedig azt válaszoltam, hogy olyan nincs. A kolozsvári Agrártudományi és Állatorvosi Egyetemen szervezett felvételin az érettségi átlagot vették figyelembe, és mivel az nekem jó volt, bejutottam az ingyenes helyek egyikére. Az alapképzés elvégzése után, 2020-ban felvételiztem egy növényvédelmi mesterképzésre, ezt 2022-ben végeztem el. Ugyanabban az évben az állattenyésztés szakterületén felvételt nyertem egy másik mesterképzésre is, abból azonban csak egy évet végeztem el, mert egyéb dolgok jöttek közbe: lánykézés, családepítés, házépítés. Idén őszszel szeretném ezt a képzést folytatni, illetve egy doktori iskola is tervben van, amennyiben az időm megengedi – körvonalazta a fiatal gazda eddigi életútja fontosabb állomásait, és azt, ami ezután várható.

Sikeres pályázatok, saját takarmányrecept

Kocsis Lehel 2016-ban, érettségi után örökölte meg a szülei gazdaságát, amihez hét hektár föld, hét fejőstehén, egy 650-es román traktor, valamint az ahhoz járó mezőgazdasági gépek tartoztak. 2018-ban elhunyt az édesanyja, a fiatalember azonban ebben a lélekpróbáló időszakban sem tört össze, járt az egyetemre, és közben az otthoni gazdaságot is igazgatta.

– 2019-ben éltem egy fiatal gazdának a GAL-on keresztül kiírt pá-

lyázati lehetőséggel, valamint a Pro Economica Alapítványnál is pályáztam. Az előbbi pályázattal 20 ezer eurót nyertem, amiből egy 820-as Belarus traktort vásároltam, az utóbbival 15 ezer eurót sikerült lehívni, ebből öt gépet szereztem be: egy kaszát, egy rendszórót, egy szervestrágyaszórót, egy szippantókocsit és egy műtrágyaszórót.

– **Hova fejlődött az utóbbi években a gazdaság?**

– Jelenleg húsz hektár földet művelek meg, ebből az említett hét hektár a saját tulajdonom, a többit bérlem. Őszi árpát, őszi búzát, szemeset és silókukoricát, lucernát és lóherét termelnek. A gabona nagy része takarmányba megy az állatoknak, de ha jó év van, és marad felesleg, értékesítik is belőle. Idén a búza- és az árpatermés különösen jó lett, és az eső a kukoricára is kedvezően hatott, ha nem lesz vadkár, abból is jó évet zárhatunk. Ami a számomra legfontosabb tevékenységet, az állattartást illeti, 18 szarvasmarhám van, ezekből jelenleg nyolc van laktációban. El szeretném érni a 20-25-ös állományt, efölé azonban nem mennék, mert úgy gondolom, egy ember ennyit bír meg. Az általam jól ismert fajtához, a piros és fekete román tarkához tartozó egyedeket szeretem leginkább nevelni, de az állomány frissítése érdekében két éve öt Holstein-fríz üszőt is vásároltam. Azoknak – hála Istennek – már a növényedékei is itt láthatók, a farmomon. A továbbiakban a modernizálódásra töreksem, egy etetőkocsit szeretnék vásárolni és egy kukoricasilót építeni betonból külföldi mintára, úgy, hogy

munkagépeket ugyanis sok esetben be kellett engedni a kertekbe ahhoz, hogy hozzáférhessenek a patakhhoz. A munkálatot sikerült elvégezni, és ennek igazi haszna az idei áradáskor mutatkozott meg, ha ugyanis nem lett volna kitakarítva a patakmeder, három-négy portát is elöntött volna a víz – mondta a polgármester.

Egyre apad a lakosság

Arról, hogy Magyarbükkös kiöregedőben levő község, az elmúlt időszakban többször is szót ejtettünk.

– **Jelent-e némi segítséget a lakosság itthontartására a munkalehetőséget kínáló Marosludas közelsége?** – kérdeztük Mihály Ferenc Attilát.

– Valamilyen szinten igen. Az elmúlt tíz évben senki nem költözött be Bükkösről Ludasra, ehelyett az ingázást választják a helyiek. Külföldi szezonmunka szempontjából Hollandia és Németország a legvonzóbb célpont. A kérdésre visszatérve, ha nem is mentek el számottevően az utóbbi időben a községből, a lakosság száma egyre csökken, és nagyon kevés a fiatal család – összegzett az előjáró.

a szalmabálákából oldalt falat építsek. Így két-három évig kitartanak, tehát jóval tovább, mintha a földre kerülnének.

Az állatoktól a hivatalba, onnan a mezőre

– **Beszéljünk kicsit a tej értékesítéséről is.**

– Egy közvetítőnek adom el literét héával együtt 2 lejért. Mindig arra törekedtem, hogy a mennyiség mellett a megfelelő minőséget is biztosítani tudjam. Sok évig kísérleteztem ennek érdekében az állatok takarmányát illetően, és két éve sikerült összeállítanom egy receptet, ami igazán bevált.

Ami a jövőbeli terveket illeti, egy biztos: Kocsis Lehel Botond a továbbiakban is állatokkal szeretne foglalkozni a saját gazdaságában. Emellett tavaly márciustól a cintosi földhivatalban is dolgozik. A versenyvizsgával szerzett állást össze tudja egyeztetni az állattartással, mezőgazdasággal: hajnali 6 órakor kel, negyed 7 körül már az állatokat eteti, feji, a hivatali munkaidő lejárta után pedig van, hogy egyenesen a mezőre visz az útja. Nyáron előfordul, hogy egész éjjel a lucernásban bálázik, volt, hogy emiatt két napig nem aludt. Agrármérnöki végzettségénél fogva felajánlottak neki egy állást egy 200 hektáros farmon, de nem élt a lehetőséggel, mert nem akart letérni a gyerekkorában megálmodott útról.

– Inkább legyek boldog, mint gazdag – foglalta össze életfilozófiáját a föld és az állatok szeretetében élő fiatal értelmiségi.

Kocsis Lehel Botond

Fotók: Nagy Tibor

SZERKESZTI: NAGY-BODÓ SZILÁRD

Vége importálható lesz a profilkép a WhatsAppra

Immáron 11 éve került a Meta – pontosabban akkor még Facebook – tulajdonába a WhatsApp. Ebből pedig egyértelműen következik, hogy van valamilyen szintű átjárhatóság a felületek között, vagyis a Facebook, Instagram és WhatsApp között. Van viszont egy olyan részlet is, amit az elmúlt több mint egy év-tizedben nem sikerült megoldani, ez pedig nem más, mint a profilkép.

Jelen állás szerint, ha valaki profilképet szeretne beállítani magának a WhatsAppon, akkor két lehetősége van. Az első az, hogy készít magáról egy képet és beállítja, a másik pedig, hogy választ egy képet a telefonja galériájából. Arra viszont eddig nem volt egyértelmű lehetőség, hogy a felhasználóknak lehetőségük legyen használni a Facebook-profil képüket. Természetesen, hogyha a képet letöltötték a Meta zászlóshajójaként is számon tartott közösségi oldalról,

majd a galériából feltöltötték a WhatsAppra, akkor ezt is meg lehetett oldani, de lássuk be, fura, hogy egyazon vállalat felületei között nincs átjárás egy ilyen alapvető dolog esetében.

A közeljövőben viszont lesz lehetőségük a felhasználóknak, hogy importálják a profilképüket a Facebookról vagy az Instagramról a WhatsAppra, már természetesen abban az esetben, hogyha ezt meg szeretnék csinálni. Erről a WABeta-Info számolt be, mivel erre utaló jeleket találtak a WhatsApp Androidra szánt, egyelőre nem nyilvános verziójában.

A jelentésük értelmében ez a funkció opcionális lesz, és alapértelmezés szerint ki lesz kapcsolva. Ugyanakkor szintén fontos megjegyezni, hogy a WhatsApp összekapcsolása a Meta Fiókközpontjával annak érdekében, hogy lehessen im-

portálni a profilképeket, nem fogja befolyásolni a WhatsApp adatvédelmi beállításait. Vagyis továbbra is a végpontok között titkosítva lesz a beszélgetés. Ennek megvan a jó oldala is, hiszen biztonságban vannak a személyes beszélgetéseink, ugyanakkor hátulütő, hogy a csalók is előszeretettel használják a WhatsAppot. Romániában például nem egy esetben lehet azzal találkozni, hogy használtáru-értékesítő oldalon ha felteszünk egy hirdetést, és megadjuk a telefonszámunkat, akkor néhányan egyből WhatsAppon írnak. Az üzenet lényegi része minden esetben ugyanaz: megveszik a terméket, előre elküldik a teljes összeget, és küldjük el nekik postán, futárszolgálaton keresztül. Utóbbihoz pedig egy linket is csatolnak, hogy nekünk csak az adatokat kell kitölteni, és jönnek is a csomag után, de meg kell adni a kártyaadatokat is. A jóhiszemű eladó

pedig megadja, mert a vásárló megírta, hogy utalja a pénzt, hát persze, hogy kellenek neki az adatok. Azonban ehhez csak az úgynevezett IBAN-számmra van szüksége, ha valóban utalni akarná a pénzt, nem pedig a kártya adataira. Ha megszerzi az információt, akkor könnyűszerrel pénzt vehet le a kártyánkról, majd felszívódik, a beszélgetés pedig a végpontok között titkosítva van, tehát szinte teljesen biztos, hogy bűcsút inthetünk annak az összegnek. Ez a részlet nem kapcsolódik a WhatsApp fejlesztéséhez, viszont fontosnak tartottuk, hogy beszámoljunk ezekről az esetekről, csalási kísérletekről, hogy senki ne váljon áldozattá. Van tehát negatív oldala is

a WhatsApp adatvédelmi szabályzatának, viszont azt sem szabad elfelejteni, hogy ez minket is véd, biztonságban folytathatunk beszélgetéseket, ami egyértelműen egy megnyugtató szempont!

De térjünk vissza a profilképek importálására. Ugyanis egyelőre csak az Android operációs rendszer kapcsán lehet ilyen opcióról hallani, azt viszont egyelőre nem tudni, hogy kiterjesztik-e az IOS alatt futó verzióra is, és ha igen, mikor. Mindenesetre azt meg kell jegyezni, hogy úgy fest, a jövőben sokkal könnyebb lesz majd a profilképek cseréje a Meta felületein, ami jó hír, még ha nem is világmegváltó.

WhatsApp-logó, illusztráció

Forrás: Wikimedia Commons

Okosabb lesz a közelmúltban bemutatott Samsung okosóra

A Samsung nemrég mutatta be az új hajlítható okostelefonjait, illetve az új okosóráit. Ezekről mi is beszámoltunk a Népszás hasábjain. Azonban alig érkeztek meg az új eszközök a tulajdonosokhoz, a dél-koreai gyártó már be is jelentette, hogy a Galaxy Watch Ultrán (vagyis a gyártó csúcsokosóráján) elérhetővé válik a One UI 8 Watch szoftverfrissítés, amelynek köszönhetően még több felhasználó fogja elérni az egészséges életmódra ösztönző szolgáltatások továbbfejlesztett, interaktív felületeit.

A Galaxy Wacth Ultra órák viselői a frissítésnek köszönhetően olyan funkciókhoz férhetnek hozzá, mint például a Sze mélyre szabott futóedző, az Érendszeri terheltség menedzsment vagy éppen az Antioxidáns-index. Ezen funkciók

mind motiváló javaslatokat nyújthatnak az egészségesebb szokások kialakítására.

Továbbá arról is érdemes beszámolni, hogy a One UI 8 Watch felhasználói felületén a Több információ csempe az egészségügyi adatoktól kezdve az időjárásig mindent egy személyre szabható nézetbe gyűjt, amely könnyebben személyre szabhatóvá, és ezáltal átláthatóbbá teszi a kívánt információkat, valamint a Now Bar lehetőséget termet arra, hogy a felhasználók bármely tevékenység során egyszerűen és gyorsan hozzá férhessenek az imént említett adatokhoz.

A Samsung legütősebb okosórája kapcsán az is újdonság, hogy elérhetővé vált titánkék színben is.

Samsung Galaxy Watch Ultra titánkék színben, illusztráció Forrás: Samsung

Szép lassan tényleg vége a Windows 10-nek

Na ez persze nem azt jelenti, hogy nem fog működni az operációs rendszer, hanem azt, hogy nem fog több frissítést kapni, illetve ezek hiányában nem lesz biztonságos a használata. Viszont van megoldás, és éppen ezért több száz millió ember gépén fog megjelenni egy felhívás, amely azt fogja részletezni, hogy milyen lehetőségek vannak a továbbiakban a Windows 10 biztonságos használatára.

A népszerű operációs rendszer 2025. október 14-én fogja megkapni az utolsó frissítését, aki ezt követően nem tesz semmit, annak egy biztonsági frissítés sem fog érkezni a gépére a rendszerhez, ami azt is jelenti, hogy jobban ki lesz téve a vírus-

soknak, kártékony programoknak. A Microsoft viszont biztosít egy kiskaput is, amivel egy évvel ki lehet tolni a rendszer támogatását, vagyis 2026 októberéig kaphat a Windows 10 biztonsági frissítéseket, akár ingyen.

Egészen eddig csak az volt ismeretes, hogy a Microsoft tervez ilyesmit, a Windows Central azonban kiszúrta, hogy a vállalat elkezdte tájékoztatni az érintett felhasználókat a hosszabbítás módjairól. A közlés értelmében a Gépházban (Beállítások) fog megjelenni egy eszköz, amely segíteni fogja a felhasználókat a számukra megfelelő opció kiválasztásában.

Egész pontosan három opció áll rendelkezésre; az első az, hogy 30 dollárt kell fizetni – a pontos romániai árszabás egyelőre nem ismert –, a második opció a biztonsági mentés beállítása a OneDrive-ba, ami ingyenes, viszont egy meghatározott méret után már havidíjat kér a Microsoft, a harmadik opció pedig 1000 reward-pont beváltása. Ezeket többek között úgy lehet gyűjteni, ha a Binget használjuk keresőmotor-ként.

Ahogy közeledni fog október 14-e, a Microsoft gyaníthatóan több módon is fel fogja hívni a felhasználók figyelmét a különböző lehetőségekre.

Windows 10, illusztráció

Forrás: Wikimedia Commons

Megnyerte a barátságos tornát a teremlabdarúgó-csapat

Bálint Zsombor

Az idény első barátságos teremlabdarúgó-tornáját rendezték meg Székelyudvarhelyen, négy csapat részvételével. A marosvásárhelyi VSK mindkét ellenfelét legyőzte, így tornagyőzelemmel térhetett haza.

Szombaton az elődöntőket rendezték a székelyudvarhelyi teremlabdarúgó barátságos tornán. A marosvásárhelyi VSK ellenfele a Sepsiszentgyörgyi Sepsi SIC volt, a mérkőzés kiegyenlített csatát hozott, amely a rendes játékidőben 5-5-re végződött, miután Cosmin Gherman csapatának 1-4-ről sikerült visszakapaszkodni a meccsbe. A büntetőpárbajt a marosvásárhelyi csapat 8-7-re nyerte, így bejutott a vasárnapi döntőbe, ahol a Dévai Autobergamo ellen 9-5-re nyerő Székelyudvarhelyi VSK volt az ellenfele.

A döntő sem hazudtolta meg magát, fordulatos találkozót hozott. Marosvásárhely lőtte az első gólt, szünetben azonban már a házigazda Székelyudvarhely vezetett 4-2-re, innen fordított a marosvásárhelyi csapat, amely végül 5-4-re nyerte a találkozót és a tornát. A harmadik helyért játszott találkozón a Sepsi SIC 11-1-re verte az Autobergamót. Ezek a tények azonban senkit ne

Fotó: Haáz Vince

tévesszenek meg, hisz nem a valós erőviszonyokról árulkodnak. Teremlabdarúgásban különösen jelentős eltérés mutatkozik az edzőmeccseken és a hivatalos találkozókon alkalmazott taktika között, hisz az előzőkön több összeállítás kipróbálása, a kevésbé tapasztalt és képzett játékosoknak nagyobb játékidő biztosítása kerül előtérbe, az eredmény másodlagos. Annyit azonban elárulnak ezek az eredmé-

nyek, hogy a megfiatalított székelyudvarhelyi és sepsiszentgyörgyi csapatok nem lesznek feltétlenül könnyű ellenfelek, Dévának pedig még sokat kell kapaszkodnia, hogy beleszóljon a dobogós küzdelembe. A bajnoki menetrendet ma sorolják ki, a mezőnyből a Galaci United és a Marosvásárhelyi VSK magasodnak ki, meglepetés lenne, ha nem ők játszanák a bajnoki döntőt.

Cseh győzelem a székely körön

Bálint Zsombor

A cseh Dominik Neuman győzelmével zárult a kerékpáros Székely Körverseny, amely idén csupán egy prologót és két szakaszt tartalmazott. Ráadásul mindkét szakasz mezőnyhajrával zárult, nem volt hegyi befutója a versenynek, így annak ellenére, hogy a térségre a hegyek a jellemzők, és útközben volt néhány kapaszkodó is, gyakorlatilag a sprinterek tudtak összetettben érvényesülni.

A prologót Sepsiszentgyörgyön helyi kerékpáros nyerte, a szervezők nem is titkolták, hogy rá gondoltak, amikor a prologót nem a hagyományos sugásfürdői kapaszkodón, hanem a Sepsi Aréna körül rendezték. Szabó Norbert elsősorban pályakerékpárosként ismert, egy időben a párizsi kvalifikáción is versenyben volt, s talán ki is juthatott volna, ha Romániában létezik működő velodrom. Mivel azonban csak külföldön készülhetett és versenyezhetett, ez lényegesen megnehezítette a dolgát. A pályakerékpáros alapokat azonban kiválóan hasznosította a másfél kilométeres sík terepen, és hozta a hazai sikert, ami a legtöbb volt, amit várhattak a szer-

vezők, hisz a Sepsiszentgyörgy–Csíkszereda és Marosvásárhely–Csíkszereda etapokon már nem volt olyan hazai kerékpáros, akinek esélye lett volna.

A versenyre rányomta a bélyegét a nagy hőség is, a közel 30 fokos meleg. Ráadásul a második szakaszt Székelyudvarhelyen az útjavítások miatt neutralizálta a verseny főbírója, majd egy sorompó kényszerítette megállásra a mezőnyt.

Mivel mindkét szakasz mezőnyhajrával zárult, a sprintereké volt a terep, és csapata kiváló taktikázásának köszönhetően mindkétszer a cseh Dominik Neuman haladt át elsőként a célvonalon, amivel megnyerte az összetett versenyt is. A görög Nikoforosz Arvanitu, aki az első etapon második, a másodikikon harmadik lett, összetettben a második helyen végzett, míg a dobogó harmadik fokára a lengyel Alan Banaszek állhatott fel.

A szervezők külön díjazták a legjobb magyar versenyzőt, aki Fetter Erik lett, valamint a legjobb romániai kerékpárost Andrei Carbunaria személyében. A pontversenyt is Neuman nyerte, a legjobb hegyimenő az olasz Riccardo Lucca lett, míg a csapatversenyt a cseh ATT Investments nyerte.

Forrás: idnes.cz

Ismét kikapott a FCSB

Újabb vereséget szenvedett a bajnok FCSB a labdarúgó-Szuperligában, öt forduló alatt a harmadikat. Ráadásul attól az Unirea Sloboziától kapott ki hazai pályán, amely csak az utolsó fordulóban harcolta ki a bennmaradást (ráadásul a Sepsi OSK ellen). A Drita elleni győzelem az Európa-liga selejtezőiben úgy tűnt, megtöri ezt a rossz soroza-

tot, azonban most már nyugodtan kijelenthető, hogy ilyen gyengén emlékezet óta nem kezdett a bukaresti csapat, amely öt fordulót követően alig a 12. helyen áll, és amennyiben úgy számítjuk, hogy a CFR nyerni fog Csíkszeredában, akkor osztályozós helyre süllyed. Ugyan még nagyon a bajnokság elején vagyunk, ám már közelítünk a negyedéhez, azaz elvileg az erőviszonyok lassan kialakulóban vannak.

A másik véglet a CSU Craiova, amely a negyedik győzelemmel visszavette a vezetést a rangsorban. A Nagyszebeni Hermannstadt el-

leni meccs azonban már nem volt annyira meggyőző, és a szebeniek a hosszabbítás perceiben a craiovai gólvonal mögé (?) küldték a labdát, onnan Lung kivágta, a videóelemzés szerint még éppen időben, azaz a labda nem jutott túl teljes terjedelmével a gólvonalon. Ami biztos: nagyon határesetről beszélünk.

Craiova mellé azonos pontszámmal még a Rapid sorakozhatott fel, ha lapzártá után legyőzte idegenben Galacot. (bálint)

Eredményjelző

Labdarúgó-Szuperliga, 4. forduló: Metaloglobus – Bukaresti Dinamo 0-1, Aradi UTA – Konstancai Farul 2-1, Kolozsvári U – Petrolul Ploiești 1-1, CSU Craiova – Nagyszebeni Hermannstadt 1-0, FCSB – Unirea Slobozia 0-1. FC Botoșani – FC Argeș Pitești és Galaci Oțelul – Bukaresti Rapid lapzártá után. FK Csíkszereda – Kolozsvári CFR október 16-án.

A Corvinul megszerezte első győzelmét

1-0-ra nyert a vajdahunyadi Corvinul a Chindia Târgoviște ellen a labdarúgó 2. liga 2. fordulójának utolsó előtti mérkőzésén. A találkozó egyetlen találatát korán, a 7. percben esett, amikor Pîrvulescu szerzett gólt csapatának. Ezt követően a Chindia mindent megpróbált az egyenlítés érdekében, és Celeának sikerült is a hálóba juttatnia a labdát, azonban a játékevezető előtte szabálytalanságot látott, így nem adta meg a találatot. Ugyanaz a Celea a zárópercekben fejjel a keresztlécet találta el. A győzelmének köszönhetően a Corvinul négy pontot gyűjtött, ezzel pedig feljött a rangsorban a 8. helyre. Bár még nagyon korai a tabelláról beszélni, azt négy hatpontos csapat vezeti, a marosvásárhelyi FC ASA négy ponttal az 5. helyen áll, míg a Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK két ponttal csupán a tizenkettedik. A forduló ma zárul a Bákói FC – Jászvásári Poli találkozóval. (bálint)

Miamiban lehet az FC Barcelona és a Villarreal decemberi bajnoki meccse

Miamiban tervezik megrendezni a címvédő FC Barcelona és a Villarreal közötti spanyol futballbajnoki mérkőzést decemberben – írta a The New York Times sportrovata, a The Athletic.

Ennek létrejöttéhez a spanyol sportági szövetség (RFEF) jóváhagyása mellett szükség van a Nemzetközi (FIFA) és az Európai Labdarúgó Szövetség (UEFA) engedélyére is. A találkozó a La Liga december 20-21-i, 17. fordulás programjában szerepel, és a kiírás szerint a Villarreal a házigazda. A miami összecsapás a spanyol élvonal első, amerikai földön rendezendő bajnokija lenne. Korábban először 2018-ban merült fel, hogy a Barca és a Girona közötti La Liga-meccsnek a floridai nagyváros adjon otthont, de akkor nem jött össze a mérkőzés „kihelyezése” a tengeren túlra. Az RFEF, a FIFA és az UEFA ellenállásába ütközött, így sikertelennek bizonyult az a 2019-es próbálkozás is, amely az Atlético Madrid és a Villarreal bajnokijának színhelyét tette volna át az Egyesült Államokba. (MTI)

Morata fél év után távozott a Galatasaraytól

Fél év után távozott a Sallai Rolandot foglalkoztató Galatasaraytól Álvaro Morata, az együttes spanyol válogatott támadója.

Az isztambuli klub közleménye szerint közös megegyezéssel bontották fel a csatár kölcsönszerződését, így „eredeti” klubja, az AC Milan ötmillió eurót fizet vissza a török egyesületnek, a játékos pedig lemond közel 650 000 eurós fennmaradó fizetéséről. Morata a téli átigazolási szezonban került a Galatasarayhoz, ahol 16 mérkőzésen hét gólt és három gólpasszt jegyzett. Sajtóhírek szerint a rutinos futballista az olasz Comónál folytatja pályafutását, ahol korábbi válogatottbeli csanattársa. Cesc Fábregas a vezetőedző. (MTI)

F1

Mansell: 2026-ban bárki dominálhat

A korábbi világbajnok, Nigel Mansell kissé aggasztónak találja, hogy 2026-ban ismét dominánssá válhat egy alakulat, amennyiben „be-talál az új szabályokkal.” Jósolni ő egyelőre nem mer, de azt biztosra veszi, hogy a motorok terén a Mercedes erős lesz.

Jövőre új korszak veszi kezdetét a királykategóriában, mégpedig egy átfogó megújulással: változnak az aerodinamikára, a gumikra, valamint a motorokra vonatkozó előírások is. Vagyis jóformán teljesen új autók gurulnak majd pályára 2026 elején.

Egy ilyen jelentős szabályváltozás mindig esélyt kínál az üldözőknek arra, hogy felzárkózzanak a jelenlegi élmezőnyre, ugyanakkor magában rejtje azt a „veszélyt” is, hogy valame-lyik csapat komoly előnyre tesz szert egy-egy megoldásnak köszönhetően – ráadásul 2026-ban ez a megoldás érkezhets a motorok terén is. Leg-utóbb hasonló helyzetben a Merce-des vált dominánssá.

A csillagosok egyértelmű fölény-ben voltak a 2014-ben kezdődő hib-ridéra első éveiben. Egyes források szerint a Mercedes most is jól áll a 2026-os fejlesztésekkel, és a moto-rok terén újra előnyben lehet a rivá-lisokkal szemben. Igaz, Toto Wolff csapatfőnök ezt nemrég „pletyká-nak” nevezte.

Egyelőre tehát nehéz jósolni, aho-gyan azt az 1992-es bajnok, Nigel Mansell is kijelentette, amikor a kö-vetkező szezonzól kérdezték. A brit kiemelte, ő sem akar találgatni, de je-lezte, abban biztos, hogy a Mercedes motorügylet erős lesz. „Ez hihetet-len kérdés! Ha valakinek van egy jósgömbje, az jó pénzt kereshet vele” – kezdte humorosan.

„Annyi új szabály jön, hogy senki sem tudja, mi vár ránk. Szerintem Max (Verstappen) fogalmazta meg a legjobban, amikor azt mondta, hogy amíg nem állnak fel az autók az ausztráliai rajtrácsra, senki sem fogja tudni, kinek a legjobb a csomagja” – tette hozzá.

„Egy dolgot viszont biztosra tud-hatunk, azt, hogy a Mercedesnek fantasztikus csomagja lesz a motor-al és a hajtáslánccal. A teljesítmény felét a belső égésű motor, a másik felét pedig az elektromos rész fogja biztosítani. Megemlíthetjük Adrian Neweyt is az Aston Martinnal. Elég erősen jöhetnek ki ebből” – magya-rázta.

„A Ferrari? Ki tudja. Hogy beta-lálnak-e ebben az új formulában? Bármelyik csapat, aki betalál a sza-bályokkal, dominálhatja az első évet. Ez lenyűgöző. Egy kicsit persze ag-gasztó is, de ugyanakkor lenyűgöző” – jegyezte meg a brit legenda. (MTI)

A Liverpool játékosy célokra ajánlotta fel a Jota nevével ellátott mezek eladásából származó bevételeket

Fotó: liverpoolfc.com

A Liverpool FC játékonysági célra fordítja a Diogo Jota nevével ellátott mezek eladásából származó bevételeket – jelentette be az angol futball-klub.

A portugál csatár, aki 2020 óta játszott az idén bajnokságot nyert csapatban, július 3-án 28 évesen, autóbalesetben hunyt el.

A Szoboszlai Dominikot, Kerkez Milost és Pécsi Ármint is foglalkoztató klub az időközben végleg visszavonultatott, 20-as számú mezek értékesítéséből befolyó pénzeket az LFC Alapítvány-nak, a Liverpool FC karitatív szervezetének ajánlotta fel.

A Jota nevével ellátott mezek jelenleg a második helyen állnak a megrendelések számát tekintve. Az élen az újonnan igazolt német középpályás, Florian Wirtz nevét viselő mezek állnak. (MTI)

Csongvai után újabb magyar játékos kerülhet az AIK-ba – sajtóhír

Svéd sajtóhírek szerint az AIK kölcsön szeretné venni az angol harmadosztályú Bolton 9-szeres magyar válogatott játékosát, Schön Szabolcsot.

A svéd Expressen úgy értesült, hogy az AIK a balhátvédposzton tervez erősítést, és Schönnre veteték ki hálójukat, a magyar játékos szerződésével ugyanis növelni szeretnék a versenyhelyezet

ezen a poszton – szúrta ki a Csak-foci.

Információik szerint az ETO svéd Konferencia-liga ellenfele elsősorban kölcsönadásról tárgyalta a Boltonnal, és egyelőre nem tudni, hogy sikerült-e meg-állapodást kötniük a kluboknak.

A szigetországba 2024 nyarán szerződő Schön az előző idény-ben 39 League One-mérkőzésen

lépett pályára a Bolton csapatá-ban – általában bal oldali szárny-védőként egy sorral a három-védős rendszer előtt –, ezeken egy gólt szerzett, és négy gól-passzt osztott ki.

Az AIK csütörtökön 19 órától Győrben lép pályára, a Csongvai Áront is foglalkoztató együttes 2–1-es előnyből várja az ETO FC elleni visszavágót. (MTI)

Újra találkoztak a Gyergyószentmiklósi Jövő volt labdarúgói

Czibalmos Ferenc Attila

Az idén is augusztus első hétvégéjén a gyergyószentmiklósi stadionban, majd utána egy helyi kisvendéglőben ünnepeltek a helyi öregfiúk és a gyergyói focihoz kötődő meghívottak, akik egykoron jelest alkottak Gyergyószentmiklóson is.

Az idei találkozóhoz a főszervezője immár hagyományosan Buslig Gyula, egykori helyi labdarúgó, akit a marosvásárhelyi Márton Géza segített a Maros megyei illetőségű, egykoron a Gyergyószentmiklósi Jövő-nél megfordult volt labdarúgók mozgósításával.

A szombat találkozóhoz a hajdani zsukások a gyergyószentmiklósi stadion bejáratánál találkoztak a kora délelőtti órákban, majd az egyik kapunál megörökített csapatkép után közös fotót készítettek a település idéntől C-osztályban résztvevő együttesének játékosai-val, akiket ettől a szezontól kezdődően Adrian Senin (ex. Farul, FC Brassó, Unirea Urziceni) készít fel.

Aztán a valamikori labdarúgók a helyi római katolikus temetőbe sétáltak, ahol meg-

koszorúzták az egykori társaik emlékére felállított kopjafát, majd egy kisvendéglőbe mentek ünnepelni.

A találkozó idei rangidőse a Szegeden élő 88 éves egykori marosvásárhelyi labdarúgó, a Gyergyószentmiklósi Jövő volt edzője, Publik Antal volt, aki a temetőben lévő kop-jafánál a volt játékosai emlékére elszavalta a Székely Miatyánkat. Publik mintegy tíz éve már nem kispályázik, viszont a pálya szélén dekázgatott néhányat, a valamikori játékosai nem kis meglepetésére.

Az idei találkozóhoz a két főszervezőn kívül jelen volt még Kozma Kálmán, Moscu Florin, Csapár Tibor, Fanci Vasile, Ferenczi Tibor, Puskás Imre, Ivácson József, Gergely József, Kovács Tibor, Farkas Csaba, Cerghizan Aurel, Nagy Zsolt, valamint a Maros megyei illetőségűek közül Publik Antal, Márton László, Soós Zsigmond, Cioloboc Alexandru, Bodó Zoltán, Székely Béres László, Mihály Sándor, Kurkó Ernő, Veress Ernő, Dumitru Florin (aki jelenleg az Ilfov megyei Mihailăști-en lakik), továbbá bözödújfalusi illetőségű, de segesváron élő Kinda György – aki a Jövő talán leglelkesebb szurkolója

volt –, valamint az ASA és a Steaua egykori kiváló balhátvédje, Fodor János, a játékosok barátja.

A Gyergyószentmiklósi Jövő fel-lendülése 1969-ben kezdődött, amikor felkerült a C-osztályba. 1972-1974 kö-zött az alakulatot Publik Antal edzte, akinek a kérésére több marosvásárhe-lyi futballista került a Jövő csapatához. Publik kialakította az akkori együttest, és a marosvásárhelyi labdarúgók segít-ségével is a 2.-4. hely egyikét foglalta el az 1973-1974-es idényben a C-osz-tályban, sőt szerinte felkerülhetett volna a a csapat a B-osztályba. De az akkori vezetőség ezt nem értékelte kel-lőképpen az anyagiak hiánya miatt, ezért ő a Sepsiszentgyörgyi Textilához távozott. Publik Antalt az 1974-1975-ös évadtól kezdődően a néhai Csiki Ferenc követte, utána 1975-ben Fazakas József került a Jövőhöz, aki meg-szakításokkal 1978-ig ott edzősködött, majd a Székelyudvarhelyi Progresul-hoz került, így Bálint Ferenc lett az utódja.

A csapat aranykora a hetvenes évek végén kezdődött, amikor a vezetőség az 1978-1979-es bajnoki idény során elhatározta, hogy a Jövő jusson fel a B-osztályba, mivel az őszi évad végén másodikok lettek, 2 pont hátrány-ban voltak a Carpați Sinaiatól. Aztán a tava-szi idényben a visszatérő Fazakassal feljutott a csapat a B-osztályba, ahol 1979-1982 kö-zött volt: az első évadban a 12. helyen végeztek, viszont a legjobb helyezést az 1981-1982-es idényben érte el, amikor az 5. helyen volt egy adott pillanatban.

Azon időszakban a Gyergyószentmiklósi Jövő együttesét olyan ismert labdarúgók alkották, mint többek közt Szócs László, Tamás Emil (kapusok), Balázs Béla, Veress Ernő, Aurel Cerghizan, Farkas Csaba, Dezső László, Galaci Tibor, Király József, Vajna Csaba, Mihai Biriș, Pap István, Márton Géza, Kallo Géza, Eugen Bungărdian, George Ci-orceri és Márton László (mezőnyjátékosok).

Gyergyói találkozó 2025 – Publik Antal dekázgat

A Jövő 57 éves

A jelenleg 76 éves Buslig Gyula – aki ko-rábban helyi önkormányzati sportfelelős volt, és egykoron 25 évig edzősködött az alakulat-nál – elmondta: 1921-ben alakult meg a Gyergyói Atlétikai Klub, és benevezett Ma-rosvásárhely területi bajnokságára, tehát a gyergyói futball idén 104 éves. Az alakulat 1968-ban vette fel a Jövő nevet – előtte Partizan volt, amelyet a helyi öntöde tartott fenn, aztán a helyi együttesek egyesültek, és 1969-ben került fel először a C-osztályba, a maros-vásárhelyi Csiki Ferenc és Ioan Pătrașcu edzőse idején.

– Büszkék vagyunk, hogy az idén is meg-ünnepelhetjük a gyergyói futball fennállásá-nak immár a 104-ik évfordulóját, amelyet 1996 óta rendszeresen szervezünk meg. Re-méljük, hogy még sokáig ünnepelhetünk együtt a volt társakkal, régi barátokkal – ösz-szegzett Buslig Gyula.

Gyergyói találkozó 2025 – Publik Antal szaval a temetőben

Fotó: Czibalmos Ferenc Attila

Egykori pedagógusok régi emlékei

Groszmann Lóránt ipariskolai művezető

Kerekes Szilárd történelemtanár

Groszmann Lórántról három évvel ezelőtt jelent meg cikk a Népújságban, egy 74 éves érettségi találkozó kapcsán, melynek két résztvevője volt. Lóránt bácsi egy vastag szürke dossziében őrzi emlékeit az érettségi találkozókról, és nem csak a sajátjairól. Néhány évig ugyanis művezető volt az ipari középiskolában (ma Avram Iancu).

A közel 97 éves Lóránt bácsi rengeteg más tárgyi emléket is őríz, köztük sok fényképet a 19. század végéről és a 20. század első évtizedeiből. Az egyiken például a Grossmann/Groszmann család látható az 1930-as évek második felében.

Groszmann Lóránt felmenőinek nagy része már a 19. században is

városi kisiparos volt. A sokáig Budapesten élő, osztrák származású dédnagypa, Grossmann Károly fiával, ifj. Grossmann Károllyal Marosvásárhelyen, a mai Dózsa György (akkor Sándor János) utcában alapítottak egy malomipari gépek javításával foglalkozó műhelyt 1915-ben. Később a dédnagypa feleségével és Matild nevű lányával Belgrádba költözött. Matild szerb férfihoz ment feleségül, a családnak ez az ága természetesen elszerbesedett. A Marosvásárhelyen élő Grossmannok viszont rövid idő alatt elmagyarosodtak. A nagyszülők (az első sorban a képen) a gyerekeikkel már magyarul beszéltek, a német nyelvet inkább csak akkor használták, amikor nem akarták, hogy a kicsik értsék, amit mondanak.

A szegedi születésű Groszmann József, Lóránt édesapja, az első világháború idején mozdonyvezető volt, de miután Erdély Romániához került, a hűségeskü megtagadása miatt elbocsátották állásából.

Édesanyja, Burián Irén (első sor, balról az első) egy valamivel szerényebb anyagi körülmények között élő családban született, az ő édesapja, Burián Béla postás volt Marosvásárhelyen, akit az impériumváltás után nyugdíjaztak. A Burián család férfiágon Kecskemétről származott, az itteni rokonoknál húzták meg magukat egy időre Lóránt bácsi szülei, miután az apát a román hatóságok egy rendszerellenes tüntetésen való részvétel miatt kiutasították az országból 1920-ban. Itt született meg első gyerekük, József, azaz Jozsó (a

A kisfiú elől a kis Lóránt (Lulu), jobbra tőle édesapja (1937)

második sorban balról az első).

Az 1920-as évek közepére rendeződött a család helyzete, az apát a Goldstein testvérek tulajdonában lévő Kossuth utcai Hedvig malomban alkalmazták mint főgépészt, és ideiglenes tartózkodási engedélyt kapott Vásárhelyen, amit időről időre meg kellett újítania. Természetesen ez pénzbe került. 1928 október 1-én végül megszületett a család második fia, a kis Lulu, aki a következő tanintézményeket látogatta végig zsenge ifjúkorában: Stefánia óvoda, a ferences barátok iskolája, majd a Kőrösi Csoma Sándor Polgári Fiúiskola.

A „kis magyar világ” vegyes emlékeket hagyott benne. Az apát például visszavették a vasúthoz, de a felettesével kialakult rossz viszonya miatt Gyimesbükkbe helyezték (makacsul ellenállt, amikor a főnöke azt ajánlotta neki, hogy magyarosítsa a nevét). A levéteképzés idején Lórántot is otromba megjegyzéssel illette egy katonatiszt, mert a neve miatt zsidónak vélte.

A szovjet hadsereg bevonulása után a családot a németes neve miatt már súlyosabb csapások érték. Két nagybátyját négy év kényszermunkára vitték a Szovjetunióba. Lóránt is állandó rettegésben élt. Ha idegen jött be az iskolába, mindig elrejtőzött, hiszen volt rá példa, hogy

német nevű iskolatársát elhurcolták. Bátyja, Jozsó a háború végén amerikai fogságba esett, de hamarosan elengedték. Hazafelé jövet viszont, Magyarország területén az oroszok megállították, és a Szovjetunióba vitték, ahonnan csak 1948 őszén tért haza.

Ekkorra Lóránt már elvégezte az ipariskolát, és a cukorgyárban kezdett el dolgozni. Aztán két év katonai szolgálat után, 1951 őszén egykori iskolájában alkalmazták. Elméleti és gyakorlati tantárgyakat tanított 1960-ig. Kiadatlan visszaemlékezéseiben, amit még a század legelején fejezett be, azt írja, hogy a munkában eltelt 41 év közül a tanügyben eltöltött évek voltak a legszebbek. Ebben az időben házasodott össze Szántó Nagy Erzsébettel. Az első néhány évben az apósáéknál laktak egy egy-szoba-konyhás lakásban, feleségének szülei ettől kezdve a konyhában aludtak. Az ötvenes években megszokott jelenség volt ez.

Aztán egy nap behívták a tartományi pártbizottságba, és közölték vele, hogy pártiskolába kell járnia. Elvégzése után a városi pártbizottsághoz került. Ekkor Marosvásárhely még a Maros-Magyar Autonóm Tartomány központja volt.

Groszmann Lóránt leszármazottai (egy fia, egy unokája és egy dédunokája) Marosvásárhelyen élnek.

1957-es ipariskolai végzősök, Groszmann Lóránt az első sorban ül világosabb öltönyben

Bandi bácsi látogatása

Kuszálík Péter

Régi jó emberem ő, az ezredforduló táján sűrűbben találkoztunk, de azután megritkultak a beszélgetések, mert elváltak az útjaink. Én itthon maradtam, ő pedig a Partiumba költözött a lányához, aki ott kapott állást, s az ilyesmi a szülők sorsára is hatással van. Az állomás környékén találkoztunk, s mivel kitelt az időnk-ből, hát beültünk egy kávéra, oda, ahol a törzsgárda nem könyököl a csészénkbe. Mostanában mindketten többet foglalkozunk a világ dolgaival, mert a gyermekeinkkel nincs gond, s az unokák is nagyocskák. Megoldani a bonyodalmakat nem áll módunkban, mert a gordiuszi csomót nem bízzák a nyuggerekre; a ’felelős döntés’ a népek választott nemzetvezetőire vár. (Rossz előjelnek számít, hogy a történelem folyamán hozott döntések között kevés volt a ’perfekt’, és a garanciákat is időnap előtt fújta el a szél.)

Bandi bácsit más befolyások érték az utóbbi időben, a véleménye eltér ’a zenyimétől’, de ez nem ok arra, hogy ne hallgassuk meg egymás szavát. Azzal tisztában vagyunk mindketten, hogy a nagyhatalmak

úgynevezett igazságtétele távol áll a tökéletestől, s az eddigi tapasztalatok alapján azt is jó közelítéssel megállapíthatjuk: a békekötések csak arra jók, hogy néhány évtized után ismét elővegyék a térképeket, és a határok tologatásáról vitázzanak, anyázzanak és drónoskodjanak. Nem beszélve az emberéletekről és az anyagi károkról (amiket gyorsabban tudnak dollárosítani, mint a tornádók pusztításait).

Meglepett Bandi bácsi hozzáállása, de nem kívántam megváltoztatni, mert történelemből *sem* vagyok eléggé tájékozott. A hangját is föl-emelte, amikor azt mondta: „Ukrajna pedig nincs”. Ezzel jelezte, hogy kinek drukkol, pontosabban: kit tart az orosz–ukrán konfliktus kirobbantójának. Ő elutazott, én meg elővettem a földrajzi világatlaszt, hogy megnézzem: milyen adatokat tudok összekaparni a témáról. A Cartographia kézikönyve röviden összefoglalja a nyolc év előtti állapotot (adagyújtás lezárva 2016. aug. 16-án). Ukrajna területe 603.550 km², népessége 44,4 millió fő. (Csak úgy megemlítem: Franciaország területe 643.801, ámde ebből le kell vonnunk a „tengeren túli régiókat” – régebb gyarmatnak nevezték a hódítások

eredményeit –, így az európai terület csupán 554.199. Számokkal bizonyítható, hogy nem egy törpeállamról beszélünk.) Az ország történelmét is leírja a kézikönyv, rögtön szót kapnak, ám előbb még elmondom, hogy Európa keleti része – a viking hódításokkal kezdődően – igen sok területi változáson esett át. Példának okáért: egy időben a Litván Nagyhercegség majdnem Máramaroszigetig ’lógott le’, s 150 évig a lengyeleknek egy lepedőnyi területük sem volt, mert a nagyhatalmak képviselői időnként átrajzolták a kontinens térképét. Háborúkra és osztozkodásokra ezeregy példát sorolhatunk, de annyi eszük még nem volt a Führereknak, hogy egyszer s mindenkorra lemondjanak e káros szokásukról. De nézzük, mit mond a nagykönyv. „A 9. században e területen jött létre a Kijevi Fejedelemség, amely a 10–11. századi Európa egyik nagyhatalma volt, majd a 12. századra felbomlott. A mongol-tatár seregek pusztításai nyomán az ún. Kijevi Oroszország a Litván Nagyhercegség, majd a Lengyel-Litván Államszövetség része lett. Az ország önállóságát csak a határok védelmére szervezett kozákság tarthatta meg

váltakozó sikerrel. A 18. sz. közepétől Ukrajna az Orosz Birodalom részévé vált. A cári Oroszország összeomlása után, 1917-ben Ukrajna kinyilvánította függetlenségét, de 1920 tavaszára a Vörös Hadsereg uralma alá került. Megalakult az Ukrán Szocialista Köztársaság, amely 1922-ben a Szovjetunió egyik alapító tagállama lett. A mezőgazdaság átalakítása [emlékeztető: padlások lesöpörése, kulákok deportálása] következtében a termelés visszaesett, ehhez rendkívüli szárazság is társult, így 1921–22-ben és 1932–33-ban hatalmas, több mint 8 millió fő halálát okozó éhínség pusztított. [Ez volt a ’holodomor’, Sztálin generalisszimusz ajándéka a testvéri ukrán népnek.] A II. világháború 7 millió főre becsült áldozatot követelt Ukrajnától. Jelenlegi határai 1945-ben alakultak ki lengyel, csehszlovák (egykor magyar) és román területek, majd 1954-ben a korábban a haditengerészeti támaszpontjai miatt az Orosz Föderációhoz tartozó Krím félsziget hozzácsatolásával. 1991-ben, a Szovjetunió felbomlását követően deklarálta függetlenségét. A tényleges politikai reformok csak a 2000-es években kezdődtek el. 2004-től a belpolitikát az oroszbarát, ill. a nyugati orientációt támogató (a nancsos forradalmat kirobbantó) po-

litikai erők küzdelme jellemezte. 2014 februárjában véres összecsapások robbantak ki a kijevi Majdanon a két tábor között, márciusban a Krím félsziget elszakadt Ukrajnától és csatlakozott Oroszországhoz. Áprilisban az ország keleti részében fegyveres harc robbant ki a kijevi központi hatalom és az oroszbarát szeparatista erők között. A sok áldozatot követelő összecsapások után végül (az ENSZ nyomására) Minszkben fegyverszüneti megállapodás született.”

Így állunk most. Ma kedd van, pár nap múlva Alaszkában tárgyalóasztalhoz ül az Egyesült Államok és Oroszország első embere, hogy az ukrán elnök távollétében döntést hozzanak egy határkérdésről és nagyobbacska területek hovatarozásáról. Mindkét fickónál ott lesz egy-egy táská, benne a harmadik világháborút kirobbantó távirányítóval. Sikerül-e kompromisszumra jutniuk? Ha csak annyira felkészültek a témában, mint Bandi bácsi (vagy én), akkor nem lesz jó vége... Meg aztán: a döntést nagyban befolyásolják az érdekek és a részrehajlás. Mit tehetünk mi, tollatlan kétlábúak? Arany János szerint csupán ennyit: „Kis kacsoíd összetéve szépen, / Imádkozzál, édes gyermekem.”

Hamarosan rágcsáló- és rovarirtás Marosvásárhelyen

A kártevőirtásra, fertőtlenítésre szakosodott Coral Impex Kft., a Marosvásárhelyen elvégzendő kártevő-irtásra, fertőtlenítésre vonatkozó, a várossal kötött 2023. április 24-i 24. sz. szerződés alapján augusztus 18-tól 29-ig 9–16 óra között rágcsálóirtást, 22–3 óra között rovarirtást végez Vásárhely köz- és magánterületein. Az időjárástól függően a kártevőirtás elhúzódhat.

- A felhasznált termékek a következők:
- AGRORAT PASTA, 10 kg/10.000 m²
 - CYMINA SUPER, 50 ml/10.000 m²
 - VECTOBAC WG, 1 kg/10.000 m²

Rágcsálóirtás

Kérjük a lakosságot, különösen a gyermekeket, az időseket és a háziállat-tulajdonosokat, hogy tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy ne kerüljenek közvetlen kapcsolatba a mérgező csalétekkel. A gyártó által ajánlott ellenszer véletlen lenyelés esetén a K-vitamin.

Kérjük továbbá a lakosságot, hogy kerülje a mérgező anyagot tartalmazó dobozok és a termékek megérintését, és ha vandalizmust, rongálást és/vagy a település köz- és magánterületén elhelyezett, mérget tartalmazó dobozok eltulajdonítását észlelik, értesítsék a helyi rendőrséget.

Bőrrel, szemmel való érintkezés vagy lenyelés esetén a következő intézkedéseket kell betartani:

Bőrrel való érintkezés: mossa le a bőrt vízzel, majd szappannal és vízzel.

Szembe jutás esetén öblítse ki a szemet szemcseppel vagy vízzel, és tartsa nyitva a szemet legalább 10 percig.

Lenyelés esetén azonnal hívjon orvost, és mutassa meg a termék címkéjét vagy csomagolását. NE idézzen elő hányást! Az ajánlott ellenszer a K-vitamin.

Rovarirtás

Kérjük a polgárokat, különösen a gyermekeket, az időseket, a szívbetegeket, az asztmásokat és a különböző vegyi anyagokra allergiás személyeket, hogy tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy a permetezőgépek közvetlen hatósugarán kívül maradjanak. Kérjük továbbá az utcavonaltól legfeljebb 20 méter távolságra lévő ablakkal rendelkező lakások tulajdonosait, hogy augusztus 18-tól 29-ig 22 és hajnali 3 óra között tartsák zárva ablakaikat.

A szer belélegzése, bőrrel, szemmel való érintkezése vagy lenyelése esetén a következő intézkedéseket kell betartani:

Belégzéskor az illető menjen friss levegőre. Nehézlégzés esetén forduljon orvoshoz.

Bőrrel való érintkezés esetén távolítsa el a szennyezett ruházatot. A bőrt azonnal mossa le bő vízzel. Ha az irritáció továbbra is fennáll, forduljon orvoshoz. Újbóli használat előtt mossa ki a szennyezett ruházatot.

Szembe jutás esetén (ha van, távolítsa el a kontaktlencséket), öblögesse vízzel legalább 15 percig, a szemet tágra nyitva. Hívja orvosát, ha a probléma továbbra is fennáll.

Lenyelés: azonnal forduljon orvoshoz! Ne idézzen elő hányást! Soha ne adjunk semmit szájon át annak, aki eszméletlen.

Kérjük a marosvásárhelyieket, hogy tartsák be ezeket az óvintézkedéseket.

További információért, kérjük, hívják a 0265 256 004-es telefonszámot; e-mail: coralmures@coralimpex.ro.

A Segesvári Pénzügyi Osztály közleménye

2025. augusztus 26-án 11 órakor Segesváron, a pénzügyi osztály székhelyén – az 1918. December 1. út 37/39. sz. alatt – nyilvános árverésen eladásra kerül:

– jó állapotban levő, 2 szobás, IV. emeleti, külön bejáratú tömbházlakás, a BOGDAN IOANA FOREST KFT. tulajdona, kikiáltási ára 171.777 lej + héa. A kikiáltási ár a becsérték 75%-a (második árverés).

A közleményt augusztus 12-én függesztik ki a Segesvári Pénzügyi Osztályon, a Segesvári Polgármesteri Hivatalban, az adós cég székhelyén, valamint megjelenik a Pénzügyminisztérium honlapján. Bővebb felvilágosítás a 0365/424-428-as telefonszámon, 224-es mellék, a behajtó- és végrehajtói részlegen.

SZOLGÁLTATÁS – ÜZLETI AJÁNLAT

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBEÉPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (68389)

B kategóriás SOFÓRT alkalmazunk ITAL és ÁSVÁNYVÍZ FORGALMAZÁSÁRA 3,5 tonnás furgonnal. Alkalmazunk egy szakképzetlen munkást is. Tel. 0722-383-216. (68762-I)

A THEREZIA KFT. munkatársat keres a pénzügyi és könyvelési osztályára. Önéletrajzát, kérjük, juttassa el a therezia@therezia.ro e-mail-címre. Érdeklődni lehet a 0749-228-435-ös telefonszámon. (68741)

SÍRKERETEZÉSI munkákat, sírjavítást vállalunk m o z a i k b ó l , gránitból, 30 év tapasztalattal, garanciával. Az augusztusban kötött szerződésekre 15% kedvezmény. Tel. 0744-616-250, 0744-249-414. (26268)

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

KÜLÖNFÉLÉK

A 133-as tulajdonosi társulás személyzetet alkalmaz takarításra. Érdeklődni a 0740-481-487-es telefonszámon. (26358)

VÁLLALUNK ács-, famunkát, új tető készítését, felújítást, kisebb munkát, meszelést, festést, vakolást, szigetelést, egyebet. Tel. 0755-823-354. (26284)

SZAKEMBER vállal: tetőkészítést, kisebb javításokat saját anyagból is, bádogosmunkát, vakolást, meszelést, kerítéskészítést (vasból is hegesztünk), szigetelést, törmelékelhordást, kertek takarítását. 18% kedvezmény nyugdíjasoknak. Tel. 0734-016-805, 0769-638-152, István. (26340)

VÁLLALUNK háztetőmosást, festést, járda-, térkőtakarítást, -festést. Tel. 0774-574-527. (26257-I)

VÁLLALUNK fűnyírást, fakivágást, bokornyírást. Tel. 0770-621-920. (26258-I)

VÁLLALUNK háztetőkészítést cserépből, lemezből, kisebb javítást, meszelést, hidroizolációt, szigetelést, festést stb. Tel. 0745-488-930, Csaba. (26391-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Szeretettel emlékezünk augusztus 12-én a drága édesanyára, nagymamára, anyósra,
őzv. MADARAS IBOLYÁRA
(szül. Szász)

eltávozásának harmadik évfordulóján. Emléke örökké él szívünkben. Nyugodjon békében!

Szerettei. (sz.-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatom, hogy drága jó édesanyám,
KÁDÁR IRÉN

88 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése augusztus 12-én 11 órakor a szentgyörgyi temetőben lesz.

Búcsúzik tőle leánya, Éva, veje, Imre, unokája, Imre és családja. (26357-I)

Fájó szívvel tudatjuk, hogy a szeretett testvér, drága jó feleség, szeretett édesanya, anyós, nagymama, dédnagymama, segítőkész rokon, jó szomszéd, a szentgericei születésű

MAKKAI EMMA
szül. Nagy

szerető szíve augusztus 10-én, élete 75. évében megszűnt dobogni. Drága halottunk virrasztója augusztus 12-én lesz 18 órától, temetése augusztus 13-án 10 órakor a marosvásárhelyi katolikus temető felső kápolnájából, unitárius szertartás szerint. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (26362-I)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

Megrendülten vettünk tudomást Vass Erika kolléganőnk szeretett ÉDESANYJA haláláról. Vigasztalódást kívánunk a gyászoló családnak. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes.

Az Aquaserv vezetősége. (sz.-I)

Őszinte részvétünket fejezzük ki Vass Erika kolléganőnknek, együttérzünk vele szeretett ÉDESANYJA elvesztése miatt érzett fájdalmában.

Az Aquaserv munkaközössége. (sz.-I)

NE PAZAROLJA AZ IVÓVIZET!

A hálózati víz **CSAKIS HÁZTARTÁSI CÉLOKRA HASZNÁLHATÓ!**
Az ivóvíz **NEM HASZNÁLHATÓ KERTI ÖNTÖZÉSRE!**

FELELŐSEN HASZNÁLJA AZ IVÓVIZET!

AQUASERV

0265 208 801

/compania.aquaserv

aquaserv.ro

office@aquaserv.ro

FONTOS

- Romtelecom-tudakozó
 - információ - 118-932
 - általános - 118-800
- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)- 0265/210-110
- Sürgősség szolgálat:
 - gyermekeknek - 0265/210-177
- Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330
- Prefektúra - 0265/266-801
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907
- Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110
- Procardia Egészségügyi Központ
 - 0265/210-087
 - 0770-547-384
- Optika-Optofarm
 - 0265/212-304
 - 0265/312 436
 - 0265/250-120
 - 0265/263 351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Dora Optics
 - 0733-553-976
 - 0733-553-976
- Radiológia, echográfia
 - Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446
- DIGI
 - 0365/400-401
 - 0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929
 - vidék - 0265/929
- Delgaz Grid
 - 0265/200-928
 - 0800/800 928
- Aquaserv:
 - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
 - közönségszolgálat - 0265/208-888
 - központ - 0265/208-800 - 08008 208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 021-9551
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119 - 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)
 - 0265/263-865
- koporsók, kellékek, - 0745-606-215
- koszorúk - 0745-606-269
- halottszállítás - 0758-047-604

Méltányos reklámdíj fejében
állandó szereplője lehet
a FONTOS TELEFONSZÁMOK
rovatnak.
Várjuk jelentkezését
a 0265/268 854-es telefonon.

METSZET
kedd 21⁰⁰

RADIO KOKO

ONLINE STREAMING

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

Üzleti sikereinek titka:
a jó **REKLÁM!**

Hirdessen a NÉPÚJSÁGban,
Maros megye legnépszerűbb napilapjában!

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Sylvia Frank
So Long, Marianne

Claire Paulin
Blanche Monet és a tavirózsák ragyogása

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám